

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 30 c.

TRĘČIADIENIS – WEDNESDAY, LIEPA – JULY 22, 1987

Nr. 141

„LKB Kronika“ Nr. 72

Eina nuo 1972 metų.
Perskaitys duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Vergo vaikas – vergvaldžio nuosavybė

(Tęsinys)

Kai mokykla atskirta nuo bažnyčios

„Kultū įsakymų laikymosi kontrolės komisijos prie miestų, rajonų vykdomųjų komitetų kasmet išaiškina faktų, kada kai kurie katalikų kunigai arba vienuoliaujančios moterys, organizuodami nepilnamečių religinio mokymo užsiėmimus, grubiai pažeidžia tarybinius įstatymus. Pavyzdžiui, šiemet Alytaus rajono Udrijos religinės bendruomenės klebonas Vytautas Insoda bažnyčioje užsidaręs mokė vaikus religijos. Kuomet komisijos nariai pareikalavo įleisti juos į maldos namus, klebonas grubiai elgėsi, stūmė atvykusius pro duris, įžeidinėjo juos.

Per septyniolika metų, surinktų net iš kaimyninių rajonų, Molėtų parapijos bažnyčioje užrakines mokė religijos tos religinės bendruomenės vikaras kun. Juozas Kaminskas ir jo padėjėja Stasė Rokaitė. Užsiėmimai vyko dalyvaujant ir tos bažnyčios klebonui, dargi dekanui Ignui Milašui. Štai kokį pavyzdį rodo klebonas jaunam kunigui! O šių dvasininkų reikiama nepasitenkinimo įtakoje ir kai kurių bažnyčioje buvusių vaikų

motinos ėmė negražiais žodžiais įžeidinėti komisijos narius. Panašių faktų buvo ir kai kuriose kitose respublikos bažnyčiose.

Įsikarsčiavę šie kulto tarnautojai, matyt, pamiršo, kad Lietuvos TSR baudžiamasis kodeksas už pareigūnų įžeidimą atliekant pareigas numato baudžiamąją atsakomybę. Dar daugiau. Nepilnamečių religinio mokymo sistemų užsiėmimų organizatoriai, išskyrus tėvus, gali būti baudžiami ir pagal LTSR baudžiamąjį kodeksą 143 straipsni.

Antra vertus, jie nusižengė ir pagrindinio mūsų įstatymo – Lietuvos TSR Konstitucijos 50 straipsnio reikalavimui, kuriame pasakyta: „Bažnyčia Lietuvos TSR atskirta nuo valstybės ir mokykla – nuo bažnyčios“.

Mokyklos atskyrimą nuo bažnyčios, kitaip sakant, reikia suprasti kaip draudimą bažnyčiai įvairiais būdais kištis į vaikų ir jaunimo auklėjimą ir vaikus mokyti religijos dalykų. O dvasininkams – kultūrarnautams neleidiama užimti kokias nors pareigas švietimo organuose. (Bus daugiau)

Prieš vykdama į Washingtoną, Britanijos premjerė Margaret Thatcher tarėsi su Jordano karaliumi.

Sąjungininkai privalo likti stiprūs

Washingtonas. – Britanijos ministrė pirmininkė Margaret Thatcher, kuri neseniai laimėjo rinkimus, praėjusį savaitgalį buvo atvykusi į Ameriką ir čia turėjo pasitarimus su prez. Reaganu, Valstybės sekretoriumi G. Shultz ir Gynbos sekretoriumi C. Weinbergeriu. Jos vienos dienos vizitas Washingtono buvo skirtas pareiškimui, kad Britanija ir toliau pripažįsta Amerikos vadovaujama rolę pasaulio politikoje ir kad ji toliau nedvejodama remia jį.

„Dabar daugiau negu bet kada praėjusiu metu reikia Amerikos vadovavimo ir jūsų prezidentas išimtinai tai gali ir galės padaryti“, kalbėjo ji atsisveikindama su prezidentu prie mikrofono. „Mes neturime užmiršti milžniškų laimėjimų paskutiniomis keliais metais“.

Daug svarbių pasitarimų

Kai jie susitinka, tai yra įprasta, kad Margarita Thatcher ir prez. Ronald Reagan kalbasi privačiai be liudininkų, tad jie ir tą dieną kalbėjosi apie valandą laiko. Thatcher atvyko prezidento kviečiama ir, be minėtų sekretorių, ji dar tarėsi ir su Senato vadais. Be jų, ji dar susitiko ir su Federalinio Ido direktoriumi Paul Volcker, kuris pasitraukia iš šiuo pareigų, ir su naujuoju ekonomistu Alan Greenspan, kuris perima šias pareigas.

Sovietų taktika išsiderėti

Ji dar suspėjo duoti pasikalbėjimą televizijai, kuris buvo perduotas praėjusį sekmadienį. Irano – Contras reikalai nesumažino prezidento rolės, kaip pasaulio vado, sakė Thatcher. Administracijos vyresnis pareigūnas pasakė, kad, kai jie kalbėjosi su prezidentu, jie diskutavo daug įvairių klausimų, įskaitant ir prezidento numatytą susitikimą su sovietų vadu Gorbaciovu. Thatcher pasakiusi savo abejones apie sovietų nenorą priimti galutinį sprendimą nusiginklavimo derybose Genejeje ir mananti, kad šia taktika sovietai nori daugiau išsiderėti iš Amerikos lengvatų, kurių anksčiau neskelbė. Thatcher ypač kreipusi dėmesį į raketų patikrinimą, kai bus sutarta pašalinti vidutinio nuotolio ir trumpųjų distancijų raketas iš Europos.

Pagal šį pareigūną, Thatcher pareiškusi, jog nusiginklavimo sutartis padėsianti Gorbaciovui politiniai.

Sąjungininkai privalo likti stiprūs

Savo viešame pareiškime Thatcher kalbėjo, jog „istoriniai pasiekimai vyksta Sovietų Sąjungoje“ ir Vakarai turi būti pasiruošę juos priimti. Ji atvykusį pareiškė solidarumą sąjungininkui: „Yra svarbu, kad šiuo metu sąjungininkai būtų stiprūs visuose frontuose“.

Ji palietė ir tarptautinės taikos konferencijos reikalą Viduriniuose Rytuose ir pasakė, kad ji ir prezidentas sutarė daryti viską, kad nebūtų primesta prievarta sutikti su sprendimu arba vetuoti Izraelio ar arabų tautų susitarimuose. Sovietų dalyvavimas tokioje konferencijoje bus sunkiai sprendžiamas.

Atsisveikinant, prez. Reaganas padėkojo jai už Britanijos pritarimą Amerikos rezolucijai Jungtinių Tautų Saugumo taryboje, kad būtų padarytos paliaubos Irano – Irako kare.

Tebeveikia psichiatrinės

Londonas. – Londone veikianti Kestono kolegija, kuri tyrinėja religinę padėtį komunistų Centro ir Rytų Europos kraštuose, praneša, kad Vilniuje jaunas lietuvis sekmininkas Vilius Dogilius buvo suimtas ir internuotas psichiatrinėje ligoninėje. Vilius Dogilius yra buvęs narkomanas. Nuo priklausomumo narkotikams Vilius pasveiko 1986 m., kai įsijungė į Krikščionių sekmininkų sąjungą. Kestono Kolegijos turimomis žiniomis Vilniaus psichiatrinėje Viliui Dogiliui yra teikiami netinkami vaistai triftazinas. Triftazinu paprastai yra gydoma šizofrenija, o ne priklausomumas narkotikams. Vilius Dogilius skundžiasi, kad jam nuo teikiamų vaistų svaigsta galva. Šiuo metu jis jau ešas pasveikęs nuo narkotikų vartojimo.

– Panamos prezidentas Eric Delvalle paskelbė amnestiją ir paleido politinius kalinius iš kalėjimų. Buvo paleista 140 suimtuju.

TRUMPAI IŠ VISUR

– Vatikane popiežius Jonas Paulius II paskyrė Vatikano diplomatinės tarnybos narį lietuvių arkivysk. Joną Bulaitį apaštaliniumi nuncijumi Irane. Arkivysk. Jonas Bulaitis iki šiol buvo apaštaliniumi nuncijumi trijuose Afrikos kraštuose – Čade, Konge ir Centrinėje Afrikos respublikoje. Jis birželio mėnesio pabaigoje drauge su kitais lietuviavysk. Romoje dalyvavo Lietuvos krikšto šešių šimtų metų jubiliejinėse iškilinėse.

– Brown universitete studijavusi buvusio prezidento dukte Amy Carter buvo pašalinta iš universiteto už akademinį apsišalinimą, tai yra neišlaikymą egzaminų. Ji daugiau skirdavo laiko demonstracijoms, negu mokslui. Abu jos tėvai pareiškė, kad jų dukte Amy dabar yra 19 metų ir ji galinti daryti tai, kas jai atrodo geriausia.

– New Yorke už alyvos statinę dabar mokama 22 dol. Analistai tvirtina, kad tai turi ryšio su Persų įlankoje vykstančiais politiniais neramumais, kai Iranas grasina atakuoti alyvą vežančius tanklaivius.

– Washingtono Komercijos departamentas praneša, kad prekybos deficitas gegužės mėnesį pasiekė 14.4 bil. dol. Tai mėnesį amerikiečiai pirkto užsienio prekių už 34.8 bil. dol. Tai nustebeino ekonomistus, kurie pranašavo, kad prekyba padidės, nes dolerio vertė buvo mažėjęs.

– Chicagoje Continental Illinois korporacija pranešė, kad šiuo metu antrame ketvirtyje turėjo 476.9 mil. dol. nuostoli.

– Irako lėktuvai atakavo Irano laivų ir malūnų bazes tris dienas iš eilės. Teheranas sako, kad yra pasiruošęs skandinti Amerikos laivus Persų įlankoje ir imti amerikiečius į nelaisvę.

– Washingtono tarpvalstijinės prekybos komisija ICC atmetė prašymą sujungti Santa Fe ir Southern Pacific geležinkelius, kas priverčia vieną ar abi geležinkelių įmones parduoti. Tai apsaugos nuo konkurencijos kebliausių.

– Maniloje Filipinų vyskupai po savo konferencijos išleido pareiškimą, kuriame ragina vyriausybę greičiau vykdyti žemės reformą.

Prancūzija nutraukė diplomatinius ryšius su Iranu

Siūlo evakuoti ambasadas

Paryžius. – Prancūzija sustabdė diplomatinius ryšius su Iranu. Abu kraštai uždraudė diplomatams išvažiuoti iš savo kraštus. Kai Iranas pagrasino nutraukti diplomatinius ryšius su Prancūzija, tuoj buvo gautas telefoninis pranešimas Libane, kad bus nužudyti du prancūzų pagrobtieji.

Iranas turi penkis akredituotus diplomatus Paryžiuje su imuniteto teisėmis ir apie 40 kitų asmenų, kurie atlieka kitus darbus. Teherane yra 11 prancūzų diplomatų ir 4 kiti tarnautojai.

Nesantaika prasidėjo praėjusį mėnesį, kai prancūzai apsupo Irano ambasada, ieškodami iraniečio, kuris buvo įtariamas praėjusiais metais dalyvavęs bombardavimuose. Ginčai tęsėsi ir santykiai pablogėjo, kai Iranas suėmė prancūzų diplomata ir pristatė jį Islamo tribunolui, prieš tai apkaltinęs jį špionąžu. Tada Irano ginkluoti laivai atakavo prancūzų

alyvos tanklaivį Persų įlankoje. Po to Iranas pranešė nutraukęs diplomatinius ryšius, jei per 72 valandas nepasitrauks policija nuo Irano ambasados Paryžiuje. Tada Prancūzija pranešė sustabdanti diplomatinius ryšius su Iranu, nes „Iranas sudarė nepakenciamas sąlygas tęsti toliau diplomatinius ryšius“.

Apsuptos ambasados

Spauda primena, kad Prancūzija pažadėjo sumokėti Iranui trečiąjį bilijoną dolerių, kuris buvo šacho išmokėtas dar prieš perversmą 1979 m. patatyti branduoliniam reaktoriui Irane. Paryžius taip pat įsakė apleisti Prancūzija opozicijos vadams, kurie buvo prieš Irano naująją vadovybę. Tuo pačiu metu Prancūzija teikė ginkluotą paramą Irakui, kuris veda karą su Iranu.

Prancūzų užsienio reikalų ministerija išleido pareiškimą, kuriame sako, kad per kelias dienas Prancūzijos diplomatai buvo sulaikyti ir jiems Iranas neleido išvykti į Prancūziją. Tuo pačiu Prancūzija sulaukė Irano diplomatus nuo išvykimo į Iraną tol, kol jis neįšleis prancūzų. Ketvirtadienio vakare keturi Irano diplomatai buvo sulaikyti ties Šveicarijos siena ir sugrąžinti į Paryžių, kurie norėjo pabėgti iš Paryžiaus. Prancūzų ambasada Teherane yra policijos apsupta, tas pats yra ir su Irano ambasada Paryžiuje.

Prancūzų pritarimas

Prancūzai vakar pasiūlė evakuoti abiejų ambasadų personalą penkiu dienu laikotarpį. Bet Irano Vidaus reikalų ministerija pasakė, kad prancūzai yra uždarę jį pačiu ambasadoje ir bus teisiami kaip šnipai. New York Times rašo, kad tai panašu į tai, kai Amerikos ambasada buvo užblokuota Teherane 1979 m.

Prancūzų padėtis nepavydėtina, nes prairiečių grupė turi pagrobusi penkis prancūzų Libane. Dviems jau buvo grasinta sušaudymu. Nežiūrint didelės rizikos prancūzų diplomatams ir pagrobtiesiems, Prancūzijos vyriausybės nutarimas nutraukti diplomatinius ryšius buvo visų politinių partijų vadų priimtas su dideliu pritarimu, išskyrus komunistų partiją.

Prancūzija yra trečioji Vakarų valstybė, kurios konfliktas su Iranu įvyko tada, kai ji labiausiai norėjo pagerinti santykius, darė įvairias paslaugas ir buvo pasiruošusi sumokėti paskutinę dalį pinigų iš šacho laiku.

KALENDORIUS

Liepos 22 d.: Marija Magdalena, Platonas, Aukšė, Jovartas.

Liepos 23 d.: Apolinaras, Brigita, Romula, Tautvilas, Gelmė.

ORAS

Saulė teka 5:34, leidžiasi 8:19. Temperatūra diena 94 l., naktį 74 l.

Atsivėrimo ir persitvarkymo politika dabartyje

Roma. – Sovietinė valdžia pradėjus skelbti vadina „persitvarkymo“ ir „atsivėrimo“ politiką, iš Maskvos ateina kvietimai ir Vakarų emigravusiems arba išstremtiems rusų intelektualams sugrįžti atgal į tėvynę. Šiuo metu negirdėti, kad kokie žymesni intelektualai būtų kvietiami priėmė. Vienas jų – profesorius Etkind – Romos dienraščiui „La Repubblica“ pasiūstame atvirame laiške gana vaizdžiai išdėstė savo samprotavimus apie sugrįžimą į Sovietų Sąjungą. Efm Etkind buvo lyginamosios literatūros dėstytojas Herzeno institute Leningrade. Dėl savo įsitikinimų buvo atleistas iš pareigų ir priverstas emigruoti į Vakarų. Dabar jis dėsto rusų literatūrą Paryžiaus, Ženevos ir Lozano universitetuose, rašo straipsnius literatūriniais klausimais ir verčia rusų poetų kūrybą.

Jei esi gimęs kalėjime...

Vis dažniau žmonės manęs klausia, rašo laiške prof. Etkind, ar nesu išsiilgęs savojo krašto ir ar nenoriu į jį sugrįžti. Klausimas man keistai skamba. Sugrįžti į kraštą, kurio sienos yra uždarytos, sugrįžti į namus, iš kurių ne tikai nebegalima išeiti, bet net pasiūžūrėti pro langą? Jei kraštas yra taip akliškai užsidaręs, reiškia, jis nėra pasikeitęs. Tai kam tada sugrįžti? Ar yra norinių sugrįžti į kalėjimą? Jei esi gimęs kalėjime, tai dar nereikia, kad kalėjimą laikai savo namais. Prof. Etkind laiške primena įvairius jo paties patirtus skaudžius persekiojimo faktus.

pažymėdamas, kad jų negalima lengvai pamiršti. Daug ką reiktų pakeisti Sovietų Sąjungoje, rašo jis, kad išstremti ar pabėgę intelektualai susigrąžintų jį sugrįžti.

Puikus leidinys Vokietijoje

Augsburgas. – Federacinėje Vokietijoje yra išleistas dvidešimties puslapių gražiai apipavidalintas leidinys vokiečių kalba, skirtas Lietuvos krikšto atnaujinimo šėšių šimtų metų jubiliejui. Įvadą leidiniui parašė nuoširdus lietuvių bičiulis Augsburgu vysk. dr. Josef Stimpfle, trumpai apžvelgdamas krikščionybės Lietuvoje uieitą kelią ir dabartinę sunkią Bažnyčios padėtį Lietuvoje. Vuskupas Stimpfle pamini iš Lietuvos tikinčiųjų atimtas bažnyčias – Vilniaus katedrą, Šv. Kazimiero ir Taiikos Karalienės Klaipėdoje šventoves, reikalaujamas kad jos būtų sugrąžintos katalikams. Leidinio pagrindą sudaro Lietuvos krikštą liečiančios ištraukos iš profesoriaus Zenono Ivinskio Lietuvos istorijos iki Vytauto Didžiojo mirties. Leidinio parengimu ir atspausdinimu pasirūpino Vakarų Vokietijos vyskupų konferencijos delegatas lietuvių sielovadais kun. Antanas Bunga.

– Washingtono Komercijos departamentas pranešė, kad birželio mėnesį fabriku, kasyklu ir kitos rūšies produkcija pakilo 0.2 procentus. Praėjusį mėnesį ta produkcija buvo pakilusi 0.5%.

SKAUTYBĖS Mikolas

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KU RAMOVĖ
Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

ŽVILGSNIS Į RINKIMŲ EIGĄ

Prezidiumas nuoširdžiai sveikina Jus, mieli Broliai ir Sesės, gausiai užsiregistravusius dalyvauti LSS Vadovybės rinkimuose. Tai rodo, kad jums rūpi mūsų Sąjungos reikalai, rūpi mūsų skautiškas jaunimas. Iki praeitos registracijos datos, (birželio 15 d.), užregistruota 616 visų LSS šakų narių. Prezidiumas tiki, kad užsiregistravusieji nepamirš dalyvauti balsavimuose, kurie prasidės rugsėjo mėn. pradžioje. Tai būtų gražus Prezidiumo darbo įvertinimas.

Rinkimai, ar geriau pasakius – pasiruošimas rinkimams, prasidėjo kovo 1 d. LSS Tarybos Pirmosios rinkimų „KVIESLIO“ išleidimu, kurio platinimu ir skelbimu spaudoje turėjo pasirūpinti Pirmija ir šakų vadijos. „Kvieslyje“ buvo paskelbtas visos rinkimų eigos kalendorius ir nurodyta, kas ką pirmiausia turėtų daryti. Iš kalendoriaus datų matyti, kad Prezidiumo faktiškas darbas turėtų prasidėti tik gavus iš šakų ir jų vadietų vadijų turinčių teisę rinkimuose dalyvauti narių sąrašus. Ši pradžia buvo gan sunki: daugelis vienetų vadovų į tai nekrepė tinkamo dėmesio – sąrašų visai neatsiuntė, ar atsiuntė juos jau labai pavėluotai. Prezidiumas turėjo kitur graibytis sąrašų: pagal „SKAUTIJOJE“ paskelbtus adresus registracijos lapai buvo išsiuntinėti visiems LSS Tarybos nariams, šakų ir vienetų vadijoms. Vieni jų atsakė labai greitai, prisijungdami tvarkingus narių sąrašus, kiti – vis atidėliojo. Ši problema kartojasi kiekvienų rinkimų metu. Šakų vadijos turėtų atkreipti į tai tinkamą dėmesį.

Dalyviai registravosi gana lėtai, vis atidėliodami iki paskutinės dienos. Priartėjo birželio 1 d., o kai kurios vietovės dar neatsiliepusios. Tokiu atveju, žinoma, reikia nusiskusti, kad negavo registracijos lapų. Prezidiumo nariai, pasirodo, buvo labai jautrūs tokiems nusiskundimams, todėl, nors ir nenomomis, sutiko registracijos terminą pratęsti iki birželio 15 d. Ir atsirado daugiau 150 „pavėlavusių“! Toks kalendoriaus kaitaliojimas trukdo darba. Daugiau be svarbių priežasčių Prezidiumas jokių keitimų nedarys.

Visi užsiregistravę rinkimų dalyviai, nežinūrį jų vyresniškumo laipsnių, lygionis teisėmis gali siūlyti kandidatus į Vyriausią LSS vadovybę, gali pasisakyti svarbiais Sąjungos reikalais, duoti minčių, kaip mūsų vienetų veiklą pagyventi, pasitaikancias veikloje negeoves pašalinti. Jau kai kurie šia teise pasinaudojo – atsiuntė savo pasisakymus ir kandidatų sąrašus. Prezidiumas turi nusiskusti kandidatų pristatymo netvarkingumą: kai kurie kandidatai buvo pasiūlyti net dvejoms pareigoms, arba ir tokie, kurie visai negalvojo dalyvauti rinkimuose. Tai rodo, kad kai kurių kandidatų visai nebuvo atsiklausta. Prezidiumui nebuvo kitos išeities, kaip skelbti visus gautus kandidatus, surikiavus juos savo nuožūra. Jiems patiems palikta teisė pasisakyti, atitaisyti siūlytojų klaidas. Matote, yra gražu parinkti gerą, siūlomoms parei-

goms tinkantį skautininką ar skautininkę, tik reikia jų atsi-klausti, negalima versti kandidatuoti.

Prezidiumas leidžia ir redaguoja rinkimų biuletenius, kuriuose skelbiama rinkiminė informacija. Tokių biuletenių tikimasi išleisti 4. Bus bandoma apie rinkimus informuoti ir per lietuvišką spaudą, skautų skyrius. Grynai skautiška spauda („Sk. Aidas“, „Mūsų Vytis“ ar „Skautija“) bus sunku panaudoti, nes šie leidiniai nereguliariai pasirodo.

Šiame biuletenyje, remiantis rinkimų nuostatų 13-a str., yra skelbiamas užsiregistravusių dalyvių pradinis sąrašas. Visi dalyviai yra suskirstyti į rajonus, jiems duotas (pagal nuostatų 14 str.) registracijos numeris su šakų ir rajonų pažymėjimais. Ši numerį dalyviai prašomi naudoti susirašinėjime su Prezidiumu. Šis pradinis dalyvių sąrašas gali kiek pasikeisti, šakų vadijoms įnešus pakeitimus. Prezidiumas didelių pakeitimų nelaukia. Užsiregistravę dalyviai turėtų pasitikrinti, ar jie įrašyti į pateiktą sąrašą. Apie pastebėtą klaidą prašome tuoj pranešti Prezidiumui.

Kitame biuletenio numeryje skelbsime galutinį dalyvių sąrašą, kandidatų į LSS Vadovybę skautiškos veiklos aprašymus. Kartu su biuleteniu bus pasiūtyti Prezidiumo paruošti balsavimo lapeliai, kuriuose bus atspausdintos kandidatų pavardės, vardai ir jų adresai. Lapeliuose jau jokių pakeitimų nebus galima daryti.

Biuleteniuose ir toliau skelbsime rinkimų dalyvių pasisakymus, siūlymus. Rašykite trumpai, aiškiai dėstykite savo mintis. Jaunesnieji dalyviai irgi nebijokite, rašykite. Nors šie siūlymai ir nėra privalomi LSS Vadovybei, bet telieka jie kaip barometras, rodamas rinkimų dalyvių nuotaikas ir rūpestį.

Kaip pastebėsite, Prezidiumas naudoja kompiuterių pagalbą dalyvių sąrašų ir biuletenių siuntinėjimo adresų sudarymui. Prezidiumas dėkoja v.s. R. Bužėnui už programų paruošimą.

Dabar tenka prisistatyti pačiam Prezidiumui ir Komisijoms.

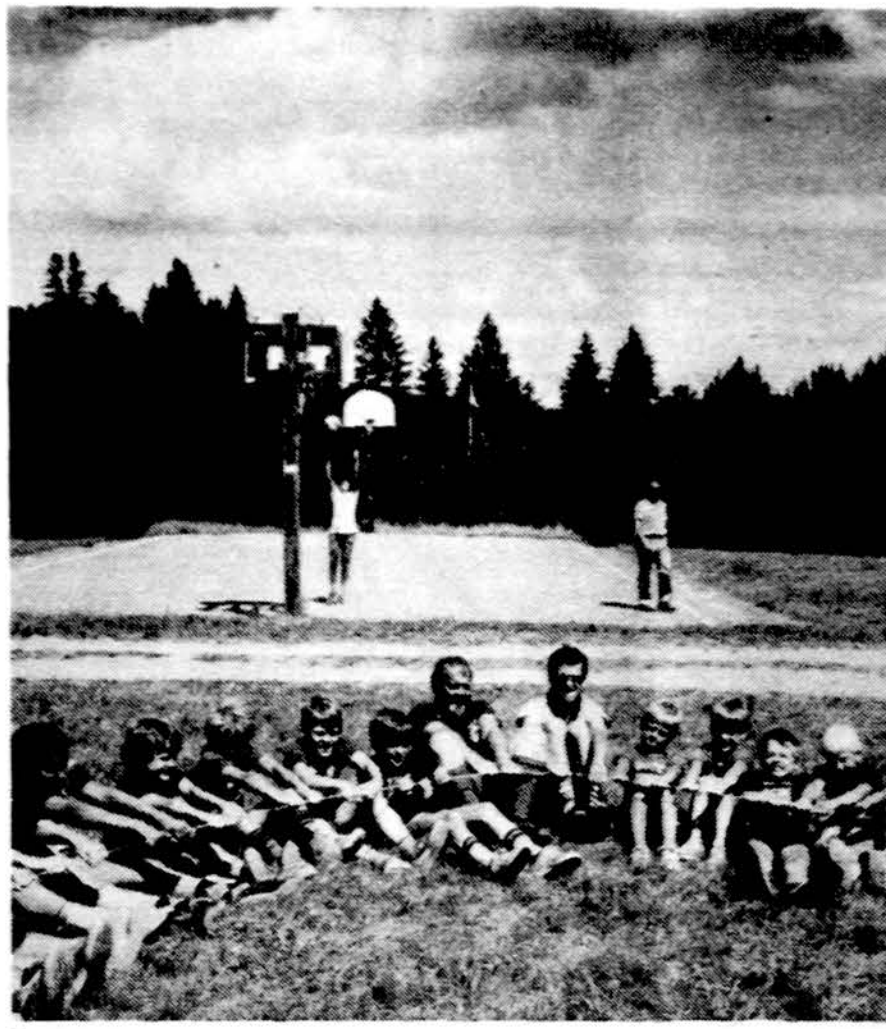
Prezidiumas
v.s. Valentinas Varnas – pirm.
v.s. Valė Barmienė – vicepirm.
s. Irena Bužėnienė – sekretorė
v.s. Ramūnas Bužėnas – narys.

Mandatų komisija
v.s. Pranas Pakalniškis – pirm.
ps. Audra Reivydienė – narė

Nutarimų komisija
s. Lionė Vilimienė – pirm.
v.s. Mykolas Naujokaitis – narys

Balsų Skaiciavimo komisija
fil. Janina Ruibytė – pirm.
(kiti k. jos nariai bus pakviesti vėliau).

LSS 1987 m. Vadovybės Rinkimų Prezidiumas

Žaidimų valandėlė Romuvoje. Nuotr. A. Baltakienės

PAŠNEKESIAI RAMOVĖS GEGUŽINĖJE

Retu sutapimu praėjusio birželio 21-mąją supolė net kelios kalendorinės datos; Dievo Kūno šventė, oficiali vasaros pradžia ir Tėvo diena. Šio idomaus sekmadienio ankstyvą popietę į lietuvišką Marquette Parko žaliuojantį sesės O. Siliūnienės sodelį rinkosi Chicago skautininkai, u Ramovės nariai ir sveteliai tradicinę gegužinę. Nežinia, ar jau minėtos datos, ar padange skubantys lietuvių pritvinkę debesys ar dar kas kita lėmė, kad šiandieninis būrys jau nebe toks, kaip anais „gerais laikais“, kai susibūgė vos išsiekdavome Rako ažuolynę, Jaunimo centro rūmuose ar net ir šiame jaukiame skautininkės gelyne.

Retėja mūsų gretos, – tai gyvenimas, tačiau ryšys likęs tampus, kaip ir prieš nuskubėjusius dešimtmečius, kurių tekmeje šapus ir anapus Atlanto organizavome lietuviško jaunimo vienetus, kūrėme atkūrėme skautišką spaudą, planavome stovyklas, saskrydžius, studijų dienas. Anos dienos jungia mus ir dabar, ir visada gailiuosi tu, kurie neturi niekuo pasidalinti iš praeitės: bendrai patirtais liūdesiais, siekiais, džiaugsmais. Ar nenuostabu: net ir buvusios nesėkmės dabar virtusios švelniu nostalgijos šydu, o nuoskaudos seniai visiems atleistos...

Stebiu sodelyje pasiklidusi sesių-brolių būrį: juk tai lašelis visos lietuviškos skautybės. Jei manote, kad lašas yra menkas objektas – klystate: lašo gyvenimas toks pat prasmingas ir didelis, kaip ir bekrasčės jūros. Antai filisteris J. Dainauskas verčia pluoštą rankraščių, o mano pašonėje jis – vienas pirmųjų mūsų jūr. skautijos jaunųjų vadovų, Klaipėdos krašto laisvintojų rikuotėje, pirmose gretose Kaune su akad. skautų daigais... Mezgu pokalbį su sese O. Rozniekiene, o iš ilgų spaudos bendravimo metų žinau ją dar 1925 metais Alytuje su kitomis kūrūsią „Laimutės“ draugovę, vėliau Žemaitijoje (Skuode) vadovavusių sesių vietininkijai; Vokietijoje Seserijos paukštyčių skyriaus vedėja, JAV – skautiškos spaudos darbuotoja, redaktorė, Ramovės „amžinoji“ sekretorė... Su s. Vikt. Lesniausku, netoliese bediskutuojančiu su kitu pašnekovu, susitiktą „Lietuvis“ tunte, kuriam jis vadovavo prieš 27 metus. Įdomi ir jo skautiška kelionė; valdyta draugovė Raseiniuose, tuntas Klaipėdoje, o karo audroms nubloškus Argentinon, ten vienas lietuvių skautų atkūrėjų ir vadovų...

Visus mato, visiems randa žodelį šios jaukus užbėgos šeimninė v.s. O. Siliūnienė. Gal ne kiekvienas pažįsta ją pavardę ar laipsnį, bet beveik visa Chicago liet. skautiška šeima žino sesę Mamūnelę – tūtininkę, skautiškų projektų puoselėtoją, taktininkę v.s. Siliūnienės sodelį rinkosi Chicago skautininkai, u Ramovės nariai ir sveteliai tradicinę gegužinę. Nežinia, ar jau minėtos datos, ar padange skubantys lietuvių pritvinkę debesys ar dar kas kita lėmė, kad šiandieninis būrys jau nebe toks, kaip anais „gerais laikais“, kai susibūgė vos išsiekdavome Rako ažuolynę, Jaunimo centro rūmuose ar net ir šiame jaukiame skautininkės gelyne.

Ūmai grupinės šnektos tilsta, nes Ramovės valdžia – pirm. v.s. Alb. Ramanauskienė ir vicepirm. j.s. Br. Stravinskienė kviečia burtis paukšniams: jungsimės į bendrą pašnekesį. Kai mūsų trys tuzinai susiburia į glaudų ratą, pirmininkė valdybos vardu pasveikina vyriją Tėvo dienos progą, ragina apsirūpinti atsigaiviniui ir pakviečia susikaupti filisterio J. Dainausko pašnekesiui.

Mintis sukaktuvinė – Lietuvos krikšto jubiliejus motyvais. Šia tema jau rašyta savore spaudoje, bet – prelegento žodžiais – vakarykščiame dienrašči „Draugo“ numeryje paskelbtas dar vienas šiuo klausimu rašinys paskatinęs prelegentą reaguoti ir dar kartą sukakties akimirks pagvil-denti. Minėtas straipsnis („Lietuvos krikštas“) paruoštas lenko, teisės istoriko Jul. Bardach'o, rašiusio ir daugiau lietuviškais klausimais. Pastarasis straipsnis esąs prorusiškas, ultra-lenkiškas, neįnešęs nieko naujo Lietuvos krikšto temon, naudojant senus lenkų istoriko Dluogo pradėtus mitus. Rašinys pilnas klaidingų faktų; prelegentas sugretino juos su įvairiais istoriniais šaltiniais bei datomis, pateikdamas gan skirtingą ano metodo politinę ir buitinę tikrovę; pvz. skirtingai nušviesta Maskvos kunigaikščio Dimitro dukters ir Jogailos vedybų sutarties aplinkybės; idomiai pristatyta ano laikmečio vengrų-lenkų politinių santykių niuansai, Lenkijos bajorų iškilimas, jų maištai, – tai vis aplinkybės, vedusios į susitarimus dėl Jadvygos ir Jogailos vedybų, etc.

Fil. J. Dainausko istoriniai pasivaikščiojimai praėjusių šimtmečių taktis užsitęsę gerokai ilgiau nei rengėjų pramatyta, bet, atrodo, niekam nepabodo. Krūva dalyvių išjungė į judrias diskusijas; mažiau kliudyta Lietuvos krikšto tema (ne visi buvo spėję vakarykštį straipsnį perskaityti); daugiau keliant klausimą, ar tokios rūšies straipsniai – tariamai prolenkiškos dvasios – pasitarnauja lietuviškai vienybei; kitų išreikšta, jog parašytina redakcijai protesto

LSS VADOVYBĖS RINKIMŲ BIULETENIS NR.1

LSS 1987 m. Vadovybės Rinkimų „Biuletis Nr. 1“ jau išsiuntinėtasi visiems užsiregistravusiems rinkimuose dalyvauti 616 asmenų.

„Biuletis Nr. 1“ 20 psl. apimtyje telpa: Rinkimų Prezidiumo „Žvilgsnis į rinkimų eigą“; išsamus LSS Ūkio skyriaus pranešimas, kruopščiai paruoštas to skyriaus vedėjo v.s. Prano Pakalniškio; keletas sveikinimų Prezidiumui; LSS Australijos rajono vado pranešimas. Keturi biuletinio psl. skirti kandidatų į LSS vadovybę sąrašai. Toliau LSS vadovybės rinkimų dalyvių pasisakymai ir siūlymai. Tolimesni penki psl. pateikia rajonais sutvarkytus užsiregistravusių rinkimuose dalyvauti sąrašus. Paskutinius 3 psl. užima LSS Europos rajono vado v.s. Juozo Maslauskio pranešimas. „Biuletis Nr. 1“ aktualus savo informacinėmis žiniomis. Šioje „Skautybės kelio“ laidoje spausdiname Rinkimų Prezidiumo pasisakymą.

GRĮŽTA STOVYKLAUTOJAI

Šį šeštadienį, liepos 25 d., Rako stovyklavietėje baigiasi Chicago skautų ir skaučių stovykla. Autobusus su stovyklautojais ir sunkvežimius su jų daiktais prie Jaunimo centro atvyks tarp 4-5 val. p.p. Tėvai prašomi laiku atvykti sutikti vaikus ir pasiimti jų daiktus. Prašoma nesivėluoti, nes palikti daiktai nebus saugojami, o ir vaikams vieniams ilgiau laukti irgi nėra saugu.

laikintis; tretieji „Drauga“ grynė tardami, jog spaudos pareiga ir laisvė skelbti įvairias nuomones vienu ar kitu (o kartu ir Lietuvos krikšto), klausimu. Aplamai diskusijos buvo konstruktyvios, po kurių gegužinės rengėjos visus gardžiai pavaišino, o brolis L. Ramanauskas aprūpino šalta atgaiva, – smagu!

Buvęs paskaitos klausytojų ratas susmulkėjo mažomis krūvelėmis. Veltui sesė N. Užbalienei telkė apie save balsinguosius sutartine, – nevyko, nes dalyviai mažais būreliais vėl įniko į esamo metodo paieškas. Skautininkė V. Alekniene, susirūpinusi artėjancia „Ažuolo“ - „Gintaro“ mokykla-stovykla, netrukus įvykstančia Rake; sesė Albina, valdanti ne tik Ramovę, bet ir „Sk. Aido“ administraciją, pasiguodė šio žurnalo kartkartėmis tragikomiskomis situacijomis su prenumeratoriais; Mūsų skautijos sumanioji reprezentantė v.s. Ir. Kerliene dalinosi artėjantių dienų kelione į Romą, kur ji atstovaus LS sąjungai jubiliejinėse krikšto iškilmėse. Pasirodo, net keletas šios gegužinės dalyvių pakelė sparnus į Amžinojo Miesto iškilmes, o sesė Nijolė net ir plunksną galandanti, – skaitysime spaudoje.

Sesė S. Jelionienė, atskubėjusi iš Lemonto, pasveikino visus, švenčiančius šį mėnesį savo vardines: Jonus - Jones - Janinas, Petrus, Vandas, Alozyzus... Taip pat pranešė gavusi liūdną žinią, kad LS fondo spirititus movens Česl. Kiliulis po trečios širdies atakos guli Clevelando ligoninėje. Jam sveikatos linkinti atviruka pasirašė visi gegužinės dalyviai. Ta pačia proga pasirašyta po gimtadienio sveikinimu Tarybos pirmininkui broliui Petriui Moliui.

Tokia buvo Ramovės gegužinė. O jei per metus dar visi neišsidanginsime į Lemontą ar Floridą, tai ateinančią vasarą vėl susirinksimė vieningos Mamūnelės gelyne! brolis Žū

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Sešt. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį nesaako. Skelbimų kainos prisunčiamos gavus prašymą.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. JAMES V. HUDSON
DR. LORETA V. STONCIUS
DANTŲ GYDYTOJAI
2750 W. 71st St.
434-0201
Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami ofisai)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr. ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. - 233-8553
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. - 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipleistųjų venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

Tel. RE-llanco 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIILIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICUS – karūnetės,
telteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KODIKIU IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Ofs. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS –
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasio ofisa perėmė
DR. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 - Rez. 852-0689
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60483
(312) 361-0220

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

RUSIJOJE IR VAKARUOSE

Antikomunistinių išeičių rusų leidžiamas dienraštis „Novoje Russkoje Slovo“ birželio 30 d. pranešė apie sovietinių valdovų susirūpinimą, kad jaunojoje kartoje ima reikštis religinio susidomėjimo ženklai. Maskvos leidykla „Molodoja gvardija“ (Jaunoji gvardija) šiemet išleido specialią knygą: „Molodež, religija, ateizmas“ (Jaunimas, religija, ateizmas). Čia pažymima, kad religijos tarnai gerai supranta, jog bręsta jaunųjų žmonių pasaulėžiūra ir dėl ko ypačiai rūpinasi vaikų ir paauglių religinio auklėjimo šeimose. Knygoje net pažymima, kad „vis dažniau girdėti skatinimas šeimas paversti „naminėmis bažnyčiomis“.

Minėtas leidinys apie religiją yra kolektyvinis, daugelio autorių ir jų tarpe pasitaiko kitaip, negu anksčiau, skambančių balsų. V. Šerdakovas straipsnyje „Apie dvasinius tikinčiojo ir ateisto ieškojimus“ rašo, kad „nebuvimas dvasinių klausimų žmoguje yra buržuazijos ženklas“, tik, žinoma, autorius kreipia į tai, kad tie klausimų svarstymai vestų į ateizmą.

Knygoje net minimas atsitikimas, kaip septyniolikos metų mergaitė Tatjana kreipėsi į vieno sovietinio laikraščio redakciją, pasisakydama, kad ji pasiryžė stoti į vienuolyną ir prašė nurodyti jai kokio nors moterų vienuolyno adresą. Tame pat leidinyje rašoma apie vieną Sovietų Sąjungos studentę, kuri reguliariai lankė baptistų maldos susirinkimus ir drauge sėkmingai laikė egzaminus iš visumonių mokslų pagal marksistinę pasaulėžiūrą. Knygoje pažymima, kad krikščionybės atėjimas vieton antikinės kultūros buvo pažangos žingsnis, tačiau dabartinės sąlygos grįžimas į krikščionybę esąs negalimas.

Leidinyje stipriai minimas religinis misionieriškas veikimas, kuris yra sovietinių įstatymų draudžiamas. Net pažymima, kad tas misionieriškas veikimas yra sustiprėjęs. Bažnytiniai aktyvistai patraukia ir Bažnyčią. Ypač ta misionieriška veikla esanti kreipiami jaunimą.

Tas jų veikimas daugiausia reiškiasi asmeniškai, individualiu apataltavimu. Daugiausia čia veikia pensininkų amžiaus žmonės. Suprantamas kitiems būtų ir labai pavojinga — galėtų nustoti tarnybų. Sovietų spauda sumini, kad jų krašto jaunuomenėje susidomėjimas religija didėja ryšium su krikščionybės įvedimu 1000 m. sukaktimi. Net ir ateistinė spauda prisipažįsta, kad nemažėja jaunuomenės lankymasis bažnyčias. Jautiamas jaunimo noras dalyvauti apeigose, jų pasidavimas religinės moralės įtakai, kiek, žinoma, krašto sąlygos gali leisti.

Vakaruose mus domina augęs susidomėjimas ypatinga krikščionybės atstove Edith Stein, žydų kilmės konvertite, tapusia karmelite, nacių nužudyta, o šiemet paskelbta palaimintąja. Savo neilgame gyvenime (1891-1942) ji paliko žymius ženklus. Amerikoje pradėti leisti jos raštai. „The Collected Works“. Neseniai išėjo pirmasis tomas — jos autobiografija. Nuo jaunatvės ji linko į savitvardos gyvenimą, tardama: „Pradėjau susilaikyti net ir nuo lašo alkoholio, kad nebūčiau atsakinga už praradimą net ir mažiausios dalies savo dvasinės laisvės ir žmoniško kilnumo“.

Išaugusi izraelitų tradicinėje šeimoje, savo studijose ji ėmė domėtis krikščionyste. Ypač jai didelės įtakos darė konvertitas Scheleris. Gailestingumo vedama pirmojo pasaulinio karo metu slaugė sužeistus karius. Jai apsispręsti įsijungti į katalikybę padėjo skaitymas šv. Teresės iš Avilios gyvenimo. Buvo pakrikštyta 1922 m.

Tai buvo ypatingų gabumų moteris, dar 1917 m. aukščiausiu summa cum laude pažymiu gavusi filosofijos daktaro laipsnį. Ji buvo pakviesta dėstyti universitete. Jos raštai išversti į prai. užų, olandų, italų, ispanų, anglų kalbas. Tapusi karmelite, galutinius įžadus padarė 1938 m. Tačiau naciai ją susekė ir, išvežta į Auschwitzo lagerį, ji buvo nužudyta 1942 m. Mirė kaip kankinė.

Džiaugdamiesi, kad mūsų arkiv. Jurgis Matulaitis buvo paskelbtas palaimintuoju, mes negalime tylomis praleisti ir kitų didžiųjų asmenybių išaukštino. Kaip tik šiais metais gegužės 1 d. popiežius Jonas Paulius II Koelne tą mokslininkę vienuolę, kankinę Editą Stein paskelbė palaimintąja.

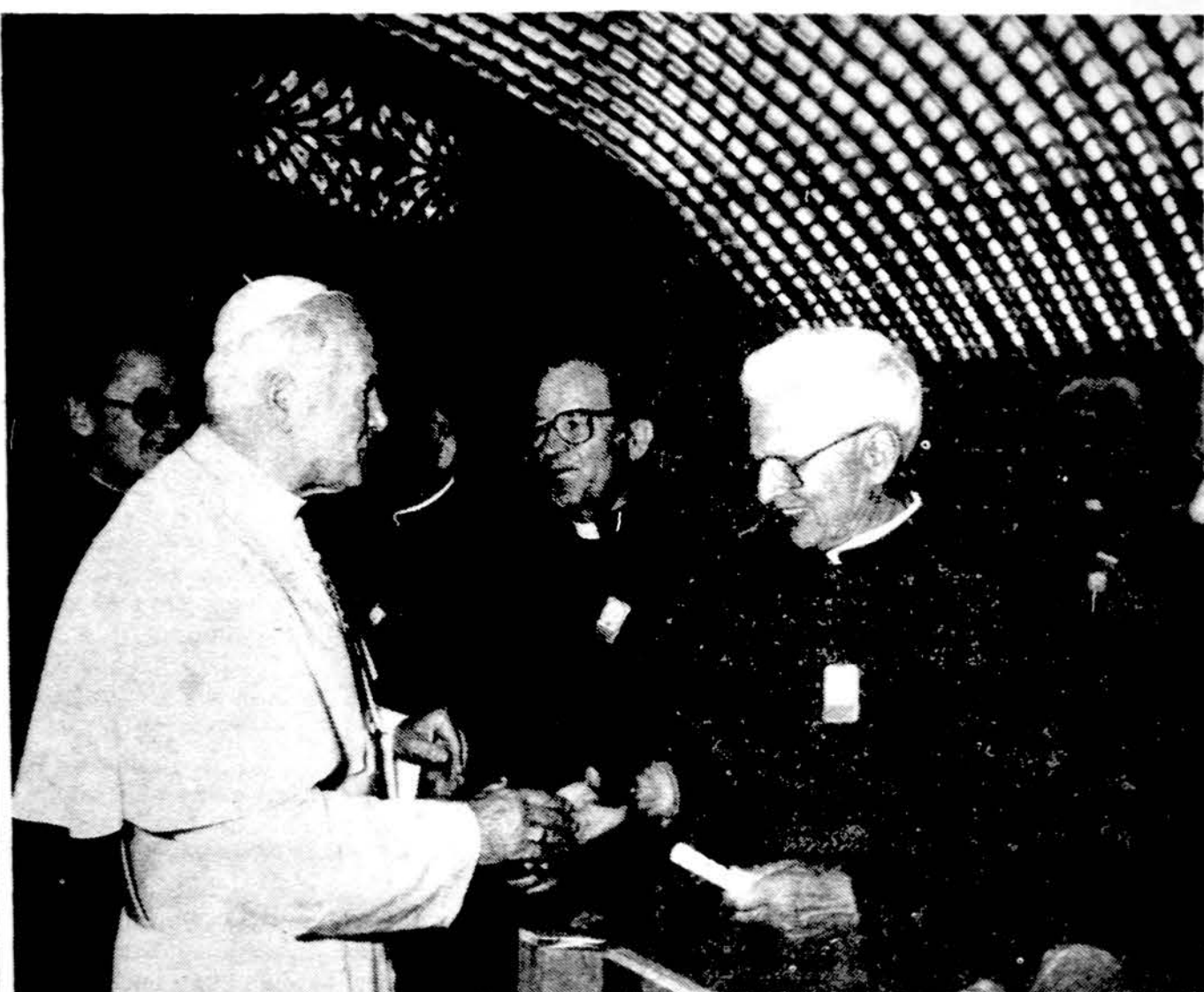
Savo tos dienos iškilnių pamokslė popiežius pabrėžė, kad ji, ta iškankintą tautos atstovė, Žuvo lageryje. Kankinės keliu į išėję drauge su savo sesute. Popiežius pažymėjo, kad Edita Stein, tapusi karmelite, sesele Terese Benedikta nuo Kryžiaus, tapo to kryžiaus palaimintąja. Popiežius išryškino, kad ji, jaunatvėje patekusi į ateizmo sūkūrį, nepalūžo. Tiesa, pradžioje, gilinantis jai trijuose universitetuose ir psichologijos, filosofijos, istorijos ir germanistikos studijas, Dievas jos gyvenime neturėjo žymesnio vaidmens. Bet jos ieškojimas tiesos, kaip pasakė popiežius, tapo jos malda.

Tapusi krikščione, kaip popiežius savo pamokslė pažymėjo, Edita Stein nenutraukė ryšių su savo tauta. Tačiau ji savo studijose darėsi vis brandesne krikščione, ėmusia gilintis ir į šv. Tomo raštus. Tas jai padėjo įsitikinti, kad savo gilinimusi į mokslo studijas atlieka drauge ir tarnybą Dievui. Tada, kaip liudija popiežius, ji galėjo drauge su šv. Jonu nuo Kryžiaus kartoti, kad nuo dabar mano vienintelis pašaukimas bus meilė — Dievo ir artimo. Ji gyvendama Eht karmelietė vienuolyne, jau buvo pradžius rašyti veikalą „Kryžiaus mokslas“.

Nacių grėsmėje ji jautė mirtiną pavojų ir kartojo: „Su džiaugsmu sutiksiu mirtį, kokią man Dievas skirs“. Taip ji net parašė savo testamente, kartu pridėdama, kad ji nori, jog jos mirtis būtų didesnei Dievo garbei.

Mūsų laikais yra daug pasiimtimo. Tokie švyturiai, kaip šiemet paskelbtieji palaimintaisiais, yra gairių nurodytojai mūsų laikų žmogui. Dvasinis atgimimas būtina reikalingas. Pasaulinio garso rašytojas G. Papini skelbė: „Baisiausias šių laikų nepriteklius yra šventųjų stoka“. Prof. J. Maritain priminė: „pirma negu šauksime į šventą revoliuciją, turime šaukti žmones prie šventumo ir meilės, šaukti juos prie Kristaus. Štai ko reikalauja mūsų laikai“.

Juoz. Pr.

Popiežiaus audiencijoje birželio 27 d. Vatikane. Iš kairės: vysk. Paulius Baltakis, pop. Jonas Paulius II, prel. Juozas Tadaraukas, Marijonų provincijolas kun. Viktoras Rimšelis, prel. Justinas Bertausis iš Winnipeg ir kun. Viktoras Dabušis.

GRĮŽO LIETUVON DĖL TĖVYNĖS ILGESIO?

JUOZAS VITENAS

Bronius Venclava dirbo Kongoje, Afrikoje, „sovietų pasiuntinio patarėjo ekonominiams klausimams aparate“ kaip vertėjas nuo 1983 spalio mėn. iki 1985 vasario 22, kada jis pasišalinė iš pareigų ir, atbėgęs į Zayrą, paprašė politinio prieglobsčio Jungtinėse Valstybėse, kur atvykęs gyveno New Yorke ir buvo įsijungęs į Laisvės radijo lietuvių tarnybos Miunchene bendradarbius. Birželio 30 jis išskrido į Maskvą ir, kaip atrodo, buvo sugrąžintas į Lietuvą.

Liepos 8 Vilniaus radijas užsieniui perdavė pasikalbėjimą su Broniu Venclava apie jo sugrįžimą. Radijo žurnalistas Jonas Lukoševičius jį pristatė, kaip „žmogų, kuris jūsų padangėje žinomas gerai, net labai gerai“ ir jį paklausė: — Kodėl pasirinkote kelią atgal, kodėl sugrįžote? — Mano pasitraukimas į Vakarų buvo iš dalies turbūt ir atsitiktinis. Buvo, savime aišku, ir objektyvių priežasčių, kurios privedė mane prie tokio sprendimo. Bet toliau gal apie jas bus progos pakalbėti vėliau. O pagrindinės sugrįžimo priežastys — aš tikriausiai norėčiau paminėti, kas buvo. Pats kokių

nebūčiau galėjęs ilgiau gyventi, galbūt būtų galėjęs užsistoti metus, galbūt kitus, bet anksčiau ar vėliau aš būčiau priėjęs šitokio sprendimo.

— Turbūt dar per anksti klausiti, kokie išpūdziai sugrįžus Lietuvon? Šiaip ar taip nebuvo joje ilgesni laikai... — Vis dėlto aš manau, kad kažkoks išpūdzis iš karto, pirmas išpūdzis yra tas, kad grįžus iš Amerikos atvažiavau į Vilnių. Tai toks staigus pasikeitimas yra galimybė visiškai laisvai pasijusti ir Vilniuje, ir tu tikrai jautiesi Lietuvoje. Kažkaip nelabai dar sąmonė tatai priima, bet vis dėlto labai džiaugiuos, kad esu namuose, ir jau šitas jaučiasi.

— Aš jus gerai suprantu. Jūsų gausiems pažistamiems Jungtinėse Amerikos Valstijose labai smalsu, kokie dabar patys pirmiausi, konkrečiai jūsų planai?

— Patys artimiausi planai, kada viskas susitvarkys ir aš šiek tiek apsipraskiu, apsiminsiu, aš manau, kad bus galimybė sugrįžti į namus, dėl to jau keturis metus nebuves namuose... — Jūs kalbate apie gimtinę? — Taip, kalbu apie gimtinę.

— Tačiau, pradėjęs suprasti, kokias galimybes suteikia Lumumbos universitetas, priėjau palaipsniui išvados, kad turint galimybę išvažiuoti į užsienį, tegul ir į Trečiąjį pasaulį, reikia tai palikti kaip atsarginį variantą, kuri, susidėcius nepalankioms sąlygoms, būtų galima panaudoti.“

Tokios sąlygos susidarė, anot jo, kai jis Kongo įsitraukė į vienos antikomunistinės organizacijos veiklą, ir apie tai patyrė KGB agentai ruošėsi jį suimti. Tai sužinojęs, jis atsidūrė prieš apsisprendimą.

„Tačiau apsispręsti buvo nepaprastai sunku. Galimybės buvo dvi. Pirmą — trauktis į laisvajį pasaulį; tačiau vien mintis apie tėvus ir tai, kad daugiau nei jų, nei Lietuvos galiu nepamatyti, stabdė ir vertė įvertinti antrąją galimybę. Jeigu į KGB nagus papulė literatūra: laikraščiai, atsi-

šaukimai su mano straipsniais (šituo buvo galima neabejoti), puikiai supratau, kad pasodins ir gana ilgam. Užtat kad šita veikla buvo užsienyje, galėjau gauti ne mažiau 10 metų. Netgi susitikimą prie mikrofono prapšime vėliau, kai apsiprasite Lietuvoje, tiesa? — Aš tikiuosi, kad galėsime susitikti ir detaliau pakalbėti.

Radijo diktore taip užbaigė pasikalbėjimą: „Girdėjote žurnalisto Jono Lukoševičiaus pokalbį su Broniu Venclava, kuris keleta metų gyveno Jungtinėse Amerikos Valstijose, ten pastoviai bendradarbiavo Laisvosios Europos radijo stoties lietuviškosios laidos redakcijoje. Dabar Venclava grįžo į tėvynę“.

Šiame pasikalbėjime B. Venclava nieko konkrečiau nepasakė apie savo pasitraukimą į Vakarų. Apie tai ir kitais klausimais jis plačiau papasakojo pasikalbėjime su „Akiračių“ bendradarbiu 1985 m. liepos mėn. (Nr. 7 ir 8). Apie savo pagimimą jis taip aiškino:

„Niekada sau nestačiau gyvenimo tikslo perbėgti į užsienį, nežiūrint, kad jis būtų pats laisviausias ir turtingiausias, nes puikiai žinojau, kad šis žingsnis, prie dabartinio politinio režimo T. Sajungoje, uždaro ilgą laikui, o galbūt ir visam gyvenimui, duris į Lietuvą. O aš per daug ją mylėjau ir myliu, kad būtų buvę galima kurti panašius planus. O kol gyvi mano tėvai, apie tai net galvoti bijojau, žinodamas, koks tai būtų smūgis jiems, ypatingai mamai. Tikslai dėl jų aš savo noru, kol jie gyvi, nebūčiau pasitraukęs. Taip pat nelengvia buvo dėl sesers, brolių — mes buvome 11 šeimoje, 10 brolių ir 1 sesuo.

Tačiau, pradėjęs suprasti, kokias galimybes suteikia Lumumbos universitetas, priėjau palaipsniui išvados, kad turint galimybę išvažiuoti į užsienį, tegul ir į Trečiąjį pasaulį, reikia tai palikti kaip atsarginį variantą, kuri, susidėcius nepalankioms sąlygoms, būtų galima panaudoti.“

Tokios sąlygos susidarė, anot jo, kai jis Kongo įsitraukė į vienos antikomunistinės organizacijos veiklą, ir apie tai patyrė KGB agentai ruošėsi jį suimti. Tai sužinojęs, jis atsidūrė prieš apsisprendimą.

„Tačiau apsispręsti buvo nepaprastai sunku. Galimybės buvo dvi. Pirmą — trauktis į laisvajį pasaulį; tačiau vien mintis apie tėvus ir tai, kad daugiau nei jų, nei Lietuvos galiu nepamatyti, stabdė ir vertė įvertinti antrąją galimybę. Jeigu į KGB nagus papulė literatūra: laikraščiai, atsi-

šaukimai su mano straipsniais (šituo buvo galima neabejoti), puikiai supratau, kad pasodins ir gana ilgam. Užtat kad šita veikla buvo užsienyje, galėjau gauti ne mažiau 10 metų. Netgi susitikimą prie mikrofono prapšime vėliau, kai apsiprasite Lietuvoje, tiesa? — Aš tikiuosi, kad galėsime susitikti ir detaliau pakalbėti.

Radijo diktore taip užbaigė pasikalbėjimą: „Girdėjote žurnalisto Jono Lukoševičiaus pokalbį su Broniu Venclava, kuris keleta metų gyveno Jungtinėse Amerikos Valstijose, ten pastoviai bendradarbiavo Laisvosios Europos radijo stoties lietuviškosios laidos redakcijoje. Dabar Venclava grįžo į tėvynę“.

Šiame pasikalbėjime B. Venclava nieko konkrečiau nepasakė apie savo pasitraukimą į Vakarų. Apie tai ir kitais klausimais jis plačiau papasakojo pasikalbėjime su „Akiračių“ bendradarbiu 1985 m. liepos mėn. (Nr. 7 ir 8). Apie savo pagimimą jis taip aiškino:

„Niekada sau nestačiau gyvenimo tikslo perbėgti į užsienį, nežiūrint, kad jis būtų pats laisviausias ir turtingiausias, nes puikiai žinojau, kad šis žingsnis, prie dabartinio politinio režimo T. Sajungoje, uždaro ilgą laikui, o galbūt ir visam gyvenimui, duris į Lietuvą. O aš per daug ją mylėjau ir myliu, kad būtų buvę galima kurti panašius planus. O kol gyvi mano tėvai, apie tai net galvoti bijojau, žinodamas, koks tai būtų smūgis jiems, ypatingai mamai. Tikslai dėl jų aš savo noru, kol jie gyvi, nebūčiau pasitraukęs. Taip pat nelengvia buvo dėl sesers, brolių — mes buvome 11 šeimoje, 10 brolių ir 1 sesuo.

Tačiau, pradėjęs suprasti, kokias galimybes suteikia Lumumbos universitetas, priėjau palaipsniui išvados, kad turint galimybę išvažiuoti į užsienį, tegul ir į Trečiąjį pasaulį, reikia tai palikti kaip atsarginį variantą, kuri, susidėcius nepalankioms sąlygoms, būtų galima panaudoti.“

Tokios sąlygos susidarė, anot jo, kai jis Kongo įsitraukė į vienos antikomunistinės organizacijos veiklą, ir apie tai patyrė KGB agentai ruošėsi jį suimti. Tai sužinojęs, jis atsidūrė prieš apsisprendimą.

„Tačiau apsispręsti buvo nepaprastai sunku. Galimybės buvo dvi. Pirmą — trauktis į laisvajį pasaulį; tačiau vien mintis apie tėvus ir tai, kad daugiau nei jų, nei Lietuvos galiu nepamatyti, stabdė ir vertė įvertinti antrąją galimybę. Jeigu į KGB nagus papulė literatūra: laikraščiai, atsi-

šaukimai su mano straipsniais (šituo buvo galima neabejoti), puikiai supratau, kad pasodins ir gana ilgam. Užtat kad šita veikla buvo užsienyje, galėjau gauti ne mažiau 10 metų. Netgi susitikimą prie mikrofono prapšime vėliau, kai apsiprasite Lietuvoje, tiesa? — Aš tikiuosi, kad galėsime susitikti ir detaliau pakalbėti.

Radijo diktore taip užbaigė pasikalbėjimą: „Girdėjote žurnalisto Jono Lukoševičiaus pokalbį su Broniu Venclava, kuris keleta metų gyveno Jungtinėse Amerikos Valstijose, ten pastoviai bendradarbiavo Laisvosios Europos radijo stoties lietuviškosios laidos redakcijoje. Dabar Venclava grįžo į tėvynę“.

Šiame pasikalbėjime B. Venclava nieko konkrečiau nepasakė apie savo pasitraukimą į Vakarų. Apie tai ir kitais klausimais jis plačiau papasakojo pasikalbėjime su „Akiračių“ bendradarbiu 1985 m. liepos mėn. (Nr. 7 ir 8). Apie savo pagimimą jis taip aiškino:

„Niekada sau nestačiau gyvenimo tikslo perbėgti į užsienį, nežiūrint, kad jis būtų pats laisviausias ir turtingiausias, nes puikiai žinojau, kad šis žingsnis, prie dabartinio politinio režimo T. Sajungoje, uždaro ilgą laikui, o galbūt ir visam gyvenimui, duris į Lietuvą. O aš per daug ją mylėjau ir myliu, kad būtų buvę galima kurti panašius planus. O kol gyvi mano tėvai, apie tai net galvoti bijojau, žinodamas, koks tai būtų smūgis jiems, ypatingai mamai. Tikslai dėl jų aš savo noru, kol jie gyvi, nebūčiau pasitraukęs. Taip pat nelengvia buvo dėl sesers, brolių — mes buvome 11 šeimoje, 10 brolių ir 1 sesuo.

Tačiau, pradėjęs suprasti, kokias galimybes suteikia Lumumbos universitetas, priėjau palaipsniui išvados, kad turint galimybę išvažiuoti į užsienį, tegul ir į Trečiąjį pasaulį, reikia tai palikti kaip atsarginį variantą, kuri, susidėcius nepalankioms sąlygoms, būtų galima panaudoti.“

Tokios sąlygos susidarė, anot jo, kai jis Kongo įsitraukė į vienos antikomunistinės organizacijos veiklą, ir apie tai patyrė KGB agentai ruošėsi jį suimti. Tai sužinojęs, jis atsidūrė prieš apsisprendimą.

„Tačiau apsispręsti buvo nepaprastai sunku. Galimybės buvo dvi. Pirmą — trauktis į laisvajį pasaulį; tačiau vien mintis apie tėvus ir tai, kad daugiau nei jų, nei Lietuvos galiu nepamatyti, stabdė ir vertė įvertinti antrąją galimybę. Jeigu į KGB nagus papulė literatūra: laikraščiai, atsi-

šaukimai su mano straipsniais (šituo buvo galima neabejoti), puikiai supratau, kad pasodins ir gana ilgam. Užtat kad šita veikla buvo užsienyje, galėjau gauti ne mažiau 10 metų. Netgi susitikimą prie mikrofono prapšime vėliau, kai apsiprasite Lietuvoje, tiesa? — Aš tikiuosi, kad galėsime susitikti ir detaliau pakalbėti.

Radijo diktore taip užbaigė pasikalbėjimą: „Girdėjote žurnalisto Jono Lukoševičiaus pokalbį su Broniu Venclava, kuris keleta metų gyveno Jungtinėse Amerikos Valstijose, ten pastoviai bendradarbiavo Laisvosios Europos radijo stoties lietuviškosios laidos redakcijoje. Dabar Venclava grįžo į tėvynę“.

Šiame pasikalbėjime B. Venclava nieko konkrečiau nepasakė apie savo pasitraukimą į Vakarų. Apie tai ir kitais klausimais jis plačiau papasakojo pasikalbėjime su „Akiračių“ bendradarbiu 1985 m. liepos mėn. (Nr. 7 ir 8). Apie savo pagimimą jis taip aiškino:

„Niekada sau nestačiau gyvenimo tikslo perbėgti į užsienį, nežiūrint, kad jis būtų pats laisviausias ir turtingiausias, nes puikiai žinojau, kad šis žingsnis, prie dabartinio politinio režimo T. Sajungoje, uždaro ilgą laikui, o galbūt ir visam gyvenimui, duris į Lietuvą. O aš per daug ją mylėjau ir myliu, kad būtų buvę galima kurti panašius planus. O kol gyvi mano tėvai, apie tai net galvoti bijojau, žinodamas, koks tai būtų smūgis jiems, ypatingai mamai. Tikslai dėl jų aš savo noru, kol jie gyvi, nebūčiau pasitraukęs. Taip pat nelengvia buvo dėl sesers, brolių — mes buvome 11 šeimoje, 10 brolių ir 1 sesuo.

Tačiau, pradėjęs suprasti, kokias galimybes suteikia Lumumbos universitetas, priėjau palaipsniui išvados, kad turint galimybę išvažiuoti į užsienį, tegul ir į Trečiąjį pasaulį, reikia tai palikti kaip atsarginį variantą, kuri, susidėcius nepalankioms sąlygoms, būtų galima panaudoti.“

Tokios sąlygos susidarė, anot jo, kai jis Kongo įsitraukė į vienos antikomunistinės organizacijos veiklą, ir apie tai patyrė KGB agentai ruošėsi jį suimti. Tai sužinojęs, jis atsidūrė prieš apsisprendimą.

„Tačiau apsispręsti buvo nepaprastai sunku. Galimybės buvo dvi. Pirmą — trauktis į laisvajį pasaulį; tačiau vien mintis apie tėvus ir tai, kad daugiau nei jų, nei Lietuvos galiu nepamatyti, stabdė ir vertė įvertinti antrąją galimybę. Jeigu į KGB nagus papulė literatūra: laikraščiai, atsi-

šaukimai su mano straipsniais (šituo buvo galima neabejoti), puikiai supratau, kad pasodins ir gana ilgam. Užtat kad šita veikla buvo užsienyje, galėjau gauti ne mažiau 10 metų. Netgi susitikimą prie mikrofono prapšime vėliau, kai apsiprasite Lietuvoje, tiesa? — Aš tikiuosi, kad galėsime susitikti ir detaliau pakalbėti.

Radijo diktore taip užbaigė pasikalbėjimą: „Girdėjote žurnalisto Jono Lukoševičiaus pokalbį su Broniu Venclava, kuris keleta metų gyveno Jungtinėse Amerikos Valstijose, ten pastoviai bendradarbiavo Laisvosios Europos radijo stoties lietuviškosios laidos redakcijoje. Dabar Venclava grįžo į tėvynę“.

Šiame pasikalbėjime B. Venclava nieko konkrečiau nepasakė apie savo pasitraukimą į Vakarų. Apie tai ir kitais klausimais jis plačiau papasakojo pasikalbėjime su „Akiračių“ bendradarbiu 1985 m. liepos mėn. (Nr. 7 ir 8). Apie savo pagimimą jis taip aiškino:

„Niekada sau nestačiau gyvenimo tikslo perbėgti į užsienį, nežiūrint, kad jis būtų pats laisviausias ir turtingiausias, nes puikiai žinojau, kad šis žingsnis, prie dabartinio politinio režimo T. Sajungoje, uždaro ilgą laikui, o galbūt ir visam gyvenimui, duris į Lietuvą. O aš per daug ją mylėjau ir myliu, kad būtų buvę galima kurti panašius planus. O kol gyvi mano tėvai, apie tai net galvoti bijojau, žinodamas, koks tai būtų smūgis jiems, ypatingai mamai. Tikslai dėl jų aš savo noru, kol jie gyvi, nebūčiau pasitraukęs. Taip pat nelengvia buvo dėl sesers, brolių — mes buvome 11 šeimoje, 10 brolių ir 1 sesuo.

Tačiau, pradėjęs suprasti, kokias galimybes suteikia Lumumbos universitetas, priėjau palaipsniui išvados, kad turint galimybę išvažiuoti į užsienį, tegul ir į Trečiąjį pasaulį, reikia tai palikti kaip atsarginį variantą, kuri, susidėcius nepalankioms sąlygoms, būtų galima panaudoti.“

Tokios sąlygos susidarė, anot jo, kai jis Kongo įsitraukė į vienos antikomunistinės organizacijos veiklą, ir apie tai patyrė KGB agentai ruošėsi jį suimti. Tai sužinojęs, jis atsidūrė prieš apsisprendimą.

„Tačiau apsispręsti buvo nepaprastai sunku. Galimybės buvo dvi. Pirmą — trauktis į laisvajį pasaulį; tačiau vien mintis apie tėvus ir tai, kad daugiau nei jų, nei Lietuvos galiu nepamatyti, stabdė ir vertė įvertinti antrąją galimybę. Jeigu į KGB nagus papulė literatūra: laikraščiai, atsi-

šaukimai su mano straipsniais (šituo buvo galima neabejoti), puikiai supratau, kad pasodins ir gana ilgam. Užtat kad šita veikla buvo užsienyje, galėjau gauti ne mažiau 10 metų. Netgi susitikimą prie mikrofono prapšime vėliau, kai apsiprasite Lietuvoje, tiesa? — Aš tikiuosi, kad galėsime susitikti ir detaliau pakalbėti.

Radijo diktore taip užbaigė pasikalbėjimą: „Girdėjote žurnalisto Jono Lukoševičiaus pokalbį su Broniu Venclava, kuris keleta metų gyveno Jungtinėse Amerikos Valstijose, ten pastoviai bendradarbiavo Laisvosios Europos radijo stoties lietuviškosios laidos redakcijoje. Dabar Venclava grįžo į tėvynę“.

Šiame pasikalbėjime B. Venclava nieko konkrečiau nepasakė apie savo pasitraukimą į Vakarų. Apie tai ir kitais klausimais jis plačiau papasakojo pasikalbėjime su „Akiračių“ bendradarbiu 1985 m. liepos mėn. (Nr. 7 ir 8). Apie savo pagimimą jis taip aiškino:

„Niekada sau nestačiau gyvenimo tikslo perbėgti į užsienį, nežiūrint, kad jis būtų pats laisviausias ir turtingiausias, nes puikiai žinojau, kad šis žingsnis, prie dabartinio politinio režimo T. Sajungoje, uždaro ilgą laikui, o galbūt ir visam gyvenimui, duris į Lietuvą. O aš per daug ją mylėjau ir myliu, kad būtų buvę galima kurti panašius planus. O kol gyvi mano tėvai, apie tai net galvoti bijojau, žinodamas, koks tai būtų smūgis jiems, ypatingai mamai. Tikslai dėl jų aš savo noru, kol jie gyvi, nebūčiau pasitraukęs. Taip pat nelengvia buvo dėl sesers, brolių — mes buvome 11 šeimoje, 10 brolių ir 1 sesuo.

Tačiau, pradėjęs suprasti, kokias galimybes suteikia Lumumbos universitetas, priėjau palaipsniui išvados, kad turint galimybę išvažiuoti į užsienį, tegul ir į Trečiąjį pasaulį, reikia tai palikti kaip atsarginį variantą, kuri, susidėcius nepalankioms sąlygoms, būtų galima panaudoti.“

Tokios sąlygos susidarė, anot jo, kai jis Kongo įsitraukė į vienos antikomunistinės organizacijos veiklą, ir apie tai patyrė KGB agentai ruošėsi jį suimti. Tai sužinojęs, jis atsidūrė prieš apsisprendimą.

„Tačiau apsispręsti buvo nepaprastai sunku. Galimybės buvo dvi. Pirmą — trauktis į laisvajį pasaulį; tačiau vien mintis apie tėvus ir tai, kad daugiau nei jų, nei Lietuvos galiu nepamatyti, stabdė ir vertė įvertinti antrąją galimybę. Jeigu į KGB nagus papulė literatūra: laikraščiai, atsi-

šaukimai su mano straipsniais (šituo buvo galima neabejoti), puikiai supratau, kad pasodins ir gana ilgam. Užtat kad šita veikla buvo užsienyje, galėjau gauti ne mažiau 10 metų. Netgi susitikimą prie mikrofono prapšime vėliau, kai apsiprasite Lietuvoje, tiesa? — Aš tikiuosi, kad galėsime susitikti ir detaliau pakalbėti.

(Bus daugiau)

LAISVĖS METAMS ARTĖJANT

1914-1918 metų akimirks Juozas Rudzevičius

Patiko Bartininkų krašto jauniems vyrams drąsiai ir mirtį einantieji šunes, gėrėjosi jie ir savų namų ištikimais sargais, kai šie ir prižiūri, žvangindami reteziais, puolė į kiemą atjojusius žandarus. Ir tada, kai šeiminkai nedrįso prieš nekviestuosis ištarti žodžiu, drąsėjė šunes, pykčiu liepsnojančiais nasrais bent garsiai aplodami žandarus, gynė gimtinę sodybą. Dėkingi žmonės jų atminimui ir dainą sudėjo ir jų pagalvės mokesčius padidino penkiomis markėmis.

Gali verkti, gali keikti Margi apkabinęs, O už šunį reik mokėt Penkiolika markių. O jauni vyrai, prie jos prijungę kariškų dainų refrenus, vokiečių varginamą Lietuvą kuone savo motina vadino, kai kylančios patrijotinės nuotaikos krašte nerimą kėlė.

Tu, Lietuva, tu mano, tu mano tėvyne, Lietuvelė, tu mano, šalele gimtine. Inž. A. Svtolis, prisiminęs anuos laikus, prisimena ir žmonių pasakojimus, kad šią dainą sudėjęs jaunas Ladas Natkevičius, kuris vėliau buvo „Geležinio Vilko“ raitelių pulko pirminis organizatorius.

Maisto kortelės — „šeinės“

Jomis vokiečiai normavo žmonių kasdien valgomos duonos kashnius. Ir prievoles išpildė ūkininkai bent saujai miltų malūne susimalti turėjo gauti „amperštų“ leidimus. Ir vėl ne išduodamos „šeinės“, bet jomis leidžiami duonos kiekiai trumpino žmonių gyvenimą. „Leidžiamų malti grūdų kiekiai buvo labai maži, tai su tuo pat leidimu ūkininkai malūne maldavo du, tris kartus jam leista grūdų kiekį“, iš Baltimorės rašo A. Svtolis. Jo teisingais žodžiais niekas ne abejoti negalėtų. Bet kiek buvo tokių laimingų ūkininkų, kuriems malūnininkai, rizikuodami savo kailiu, driso malti kelis kartus didesnius grūdų kiekius?

Vokiečių leidžiama pusės svaro duonos norma minima Bepilvės priverčiamųjų darbų stovyklos dainoje, be to, P. Botyrius ir laišku patikina, kad „amperštai“ „šeinėmis“ žmonėms teileido tik pusę svaro duonos dieną.

Pusalkaniams gyventojams ne priminti nereikėjo, jie ir patys atsiminė takų grindiniuose besilsinčius girnakmenius. Juos išsiėmė, naujai išskaldino. Taip po daugelio poilsio metų sujudoję, sududeno nuo daugybos laiku išlikusios duonos gamintojos-rankinės girnos. Nuo ankstyvų rytmečių iki vėlyvų vakarų kamarose, malkinėse, klūnuose klegeno, pašvluodamos dūzgeno rankinių girnų akmenys, iš jų tarpo krito šviesūs miltai, kaip bibliųjų laikų dangaus siuncijama mana, maitino alkanus žmones. Nebūtų malėjams taip rankos įvargusios, nustovėtos kojos nestingusios, jei būtų žandarų nebijoje, būtų išdrįsę bent pusbalsiu padainuoti per naktis malančių baudžiauninkų skundo dainą.

Malu, malu viena, Pasižiūriu — diena.

Nesnaudė nė žandarai. Dienomis, naktimis jodinėdami kaimų keliais, jie ne vieną be „šeinės“ malantį grūdus užtkio nusikaltimo vietoje. Į sodybą ipuoel, vieni girnas išsivežė, piktesnieji žandarai jas sudaužė vietoje. Palangos krašte, Šilalėje, gyvenęs atviro širdies žemaitis Jurgis Uksas ir neprąšomas papasakojo viską atvirai, kai ji malant

BOSTONO ŽINIOS

Gananoque mieste, Kanadoje, buvo atidaryta lietuviško meno galerija „Nemunas“ ir čia vyksta lietuvių tautodailės paroda. Atidaryme iš kairės: dail. Antanas Tamošaitis, dail. Anastazija Tamošaitienė ir Ontario prov. premjero pavaduotojas Ken Keys. Nuotr. Jono Urbono

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTO DEŠIMTMEČIO SUKAKTUVINĖ PARODA

Dešimt metų Lietuvių Tautodailės instituto sukakčiai atžymėti centras ir visi LTI skyriai surengė bendrą sukaktuvinę tautodailės parodą birželio 27 d. Petro ir Jacqueline Regino privačioje galerijoje „Nemune“ (ant Sv. Lauryno upės kranto, tūkstantis salų aplinkoje) Chisamore Point, R.R. 2, Gananoque, Ont. Canada. Paroda tęsis iki š. m. rugsejo 15 d.

Galerijos šeimininkas Petras Regina, trumpu žodžiu pasveikindamas čia gausiai susirinkusius meno mylėtojus, pristatė meninės programos atlikėjus – muziką Tomą Reginą ir jo žmoną solistę Laren. Ji, nors būdama kanadietė, savo gražiu balsu subtiliai, su puikia lietuviška diktacija padainavo „Tykiai, tykiai Nemunelis teka“, o jai fleita pritarė jos vyras Tomas. Po to paroda atidaryta buvo pakviestas Ontario vidaus reikalų ministras Ken Keys, kuris savo ilgokoje kalboje pasidžiaugė lietuvių dailininku ir liaudies meno darbu. Trumpa atidarymo žodžių tarė ir LTI valdybos pirm. Leopoldas Balsys.

Pirmame aukšte iškabinti 28 lietuvių dailininkų kūrinių, suorganizuoti Algimanto Kezio – tai keliaujanti Paroda '87, kuri jau buvo rodoma Chicagoje, Washingtone, New Yorke, Detroite ir Toronte. (Parodos įvertinimas jau buvo aprašytas „Drauge“ ir „Tėviškos žiburiuose“). Čia tai pat išstatyti arti šimto Jokūbo Dągio medžio skulptūrų.

Apatiniame aukšte įrengta LTI sukaktuvinė paroda. Didžioje salėje iškabinti kilimai, didieji atlikti aplikacijos būdu, pagal dail. A. Tamošaitio projektus: Lietuva, Canada, Aušros Vartai, atliko Montrealio skaučių grupė „Vaivorykštė“, atlikėjų pavardės nepažymėtos; o Eglė, žalčių karalienė bei Jūratė ir Kastytis išaudė Genė Montvilienė gobelenine technika. Daugiausia kilimų iš Montrealio, Toronto ir keletas iš Bostono, atlikti įvairia technika, kiti eksponatai iš Detroito, New Yorko ir

Philadelphijos. Chicago LTI skyriui skirtam kambary eksponuoti kilimėliai, dekoratyviniai audiniai, juostos, o manekenai aprenkti aukštaičių, kapsų ir zanavykų tautiniais drabužiais. Paroda praturtina keramiką, emalis, margučiai, lėlės, megztos pirštinės, šiaudiniukas papuošta eglaitė ir medžio dirbiniai. Šioje parodoje dalyvauja 57 nariai su savo rinktiniais kūriniiais.

Lietuvių Tautodailės institutas buvo įsteigtas 1977 m. gegužės 14 d. Anastazijos Tamošaitienės rūpesčiu. Atvykusi į Kanadą 1948 m. ji įsteigė audimo studiją International YMCA patalpose Montrealy. Čia atvykusios mergaitės laisvalaikį lankė studiją ir mokėsi lietuviško audimo meno. Tu pačių metų rudenį buvo surengta Tamošaitienės kilimų ir jos mokinių dekoratyvinių audinių paroda. Tai buvo pirmoji naujų imigrantų lietuvių dailės ir tautodailės paroda, po kurios buvo daugelis kitų. Ypač tinga dėmesį atkreipti lietuvių dalyvavimas Canadian National Exhibition Toronte 1949 ir 1950 metais.

Montrealio skaučių grupė „Vaivorykštė“, gavusi 6000 dol. valdiška paramą pasitobulinti lietuvių tautodailėje, kreipėsi į Tamošaitius patarimo, kaip įvykdyti jų užsibrėžtus tikslus. Tamošaitis sukūrė keletą didelių projektų kilimams, pagal kuriuos skautės atliko, o Tamošaitienė savo studijoje jas mokė kilimų audimo technikos.

Susirinkus iš Toronto ir kitų artimesnių vietovių besidominčius lietuvių liaudies menu, Kingstone Tamošaitių sodyboje buvo įsteigtas Lietuvių Tautodailės institutas 1977 m. Institutui tikslai yra rinkti, tyrinėti ir saugoti lietuvių liaudies meną bei kurti ir puoselėti naują lietuvių tautodailę. Šalia kursų įvairiose tautodailės srityse taip pat organizuoti paskaitas liaudies meno temomis. Institutas buvo įregistruotas Kanados federalinės valdžios įstaigoje. Netrukus įsteigė skyriai 1978 m. Bostone, vadovaujant

RAMOVENŲ VEIKLA

Lietuvių karių veteranų s-gos Ramovės Bostono skyriaus narių metiniame susirinkime peržvelgta ligšiolinė veikla, išklausti valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai, patvirtinta finansinė apyskaita ir išrinkta nauja valdyba bei kontrolės komisija. Dabar skyriaus valdybą sudaro: Aloyzas Astravas – pirmininkas, Juozas Vaičjurgis – sekretorius, Aleksandras Dubauskas – išdinkas. Kontrolės komisijos pirmininku išrinktas Jonas Vizbaras, o nariais – Albinas Šlezas ir Viktoras Kubilius. Skyriaus vėliavos globėju yra Martynas Dapkus. Mirusiųjų pagerbimo dienos pagrindu skyriaus nariai aplankė mirusių lietuvių karių kapus. Iš jų pažymėtinas kapas Simo Urbono tolimesniame Peabody mieste. Kaip žinoma, Simas Urbonas buvo pirmasis „Kario“ žurnalo redaktorius nepriklausomoje Lietuvoje. Tradicinį Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimą skyrius ruošia lapkričio 22 d. Jis bus dviejų dalių: iškilmingos pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės ir iškilmingas susirinkimas.

PASITARIMAS J. CASPERO IŠRINKIMO REIKALU

Liepos 8 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos patalpose įvyko lietuvių organizacijų atstovų pasitarimas Juozo Caspero išrinkimo Bostono miesto tarybos narių reikalais. Pasitarimą suaukė iniciatorių, kurių įėjo Česlovas Kiliulis, Vytautas Jurgėla, Algis Skabeikis. Pasitarime dalyvavo 25 asmenys ir kandidatas Juozas Casper. Pasitarimą pravedė Česlovas Kiliulis. Apie reikalą lietuviams įsitraukti į amerikiečių politinį gyvenimą kalbėjo „Laisvės Varpą“ vedėjas Petras Viščinis ir LB Bostono apylinkės pirmininkas Brutenis Veitas, išryškindami to dalyvavimo naudą lietuvių visuomenei, o taip pat Juozo Caspero išskirtiną pastangas toje srityje bei tinkamumą atstovauti lietuviams. Iš klausius pasisakymus, vienbalsiai nutarta visokeriopa remti Juozo Caspero kandidatūrą ir raginti už jį balsuoti ne tik lietuviams, bet taip pat savo

Inai Nenortienei, jos pareigas vėliau perėmė Laimutė Švarcaitė-Kormos, o dabar pirmininkės pareigas eina Saulė Šatienė, 1979 m. Philadelphijoje Genovaitė Maciūnienė ir Toronte Aldona Vaitonienė, o 1980 m. Chicagoje įsteigė ir pirmininkės pareigas ėjo Aldona Veselkienė, kurios šiu metų pavasarį perėmė Vida Rimienė, New Yorko skyrių įsteigė ir vadovauja Leokadija Milukienė.

Skyriai pradėjo organizuoti kursus, surengtos parodos įgalino toliau kurti šioje srityje, nes atsirado aktyvūs šiam lietuviškam darbui. Kvietimais surengti šio pobūdžio parodas dažnėję, buvo pareikalavimas kurti daugiau ir daugiau darbų.

Parodoje išstatytos Antano ir Anastazijos Tamošaitių paruoštos ir LTI išleistas knygos „Lithuanian National Costume“ ir A. Tamošaitio „Lithuanian Easter Eggs“ palengvina supažindinti kitataučius su lietuvių liaudies menu, o lietuvių tarpe jį galima išlaikyti autentišką. Gaila, kad nespėta išleisti Tamošaitių paruoštos, gausiai iliustruotos juostų knygos „Lithuanian Sashes“.

A. V.

draugus ir bendradarbius amerikiečius. Pats kandidatas Juozas Casper nurodė konkrečius būdus, kuriais lietuviams galėtų padėti. Tai reikalingų lėšų sutelkimas, kandidato lipinukų ant automobilių platinimas, reklaminių plakatų išskabinimas ant namų, dalyvavimas su juo rinkiminiuose susirinkimuose bei gatvėse, nuveikiant jo naudai balsuotojus ir t.t. Ypač reikšmingi yra pirmieji rinkimai, kurie išryškins kandidatų stiprumą. Laimėjimas neįmanomas be stambių lėšų ir plačios tautos darbu. Išskirtiną pastangų reikėtų West Roxbury ir Hyde Park rajonuose.

Platesnei akcijai šiuo reikalu išvystyti sudarytas penkių asmenų komitetas į kurį įeina: Česlovas Kiliulis, Vytautas Jurgėla, Algis Skabeikis, Asta Karosienė ir Gintaras Čepas. Pagal reikalą komitetas sudarys atskiriems darbams atlikti ar jų atlikimui organizuoti komisijas. Dar prieš pirminius rinkimus numatomas So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje plačios apimties renginys, kurio tikslas – sudominti lietuvių visuomenę lietuvių kandidatūra ir sutelkti tam reikalui kiek galima daugiau lėšų.

Pažymėtina, kad Juozas Casperas nėra naujokas politikoje. Jis plačiai žinomas savo sąjūdžiu „People First“, turėta radijo programa vietos politikos reikalais, o dabar jau baigia antrą kadenciją, kaip Bostono miesto mokyklų komiteto rinktas narys. Visur jis pasireiškė sumanumu, naujų projektų originalumu, pilietine drąsa pasakyti tai, kas reikalinga. Todėl jis yra plačiai žinomas ir mėgstamas. Tuo pagrindu jis sudaro lietuviams bene vienintelę galimybę prisiimti vietos politikoje. Kiek lietuviški reikalai jam svarbūs, rodo, kad daug metų jis buvo So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos renkamas direktorius, ryžtingai gynė Bostono aukštesniosios lietuviškos mokyklos reikalus patalpų klausimu, dalyvauja lietuvių renginiuose, finansškai remia įvairias lietuviškas apraiškas.

NUSTATYTA VAIDINIMO DATA

Jau nustatyta, kad režisieriaus Petro Maželio vadovaujamas Los Angeles lietuvių dramų sambūris su Vinco Mykoliaičio-Putino vaidinimu „Valdovas“ į Bostoną atvyks spalio 18 d. Tuo rūpinasi Tautinės s-gos Bostono skyrius. Po aukšto to vaidinimo įvertinimo

pernykščiame lietuvių teatro septintajame festivalyje Chicagoje tas vaidinimas jau buvo iškvieštas į New Yorką. Vėliau jis kviečiamas į Clevelandą. Susidomėjimas vaidinimu auga dėl trijų priežasčių: 1. Veikalas yra istorinė drama, parašyta 1921 m. Lietuvos teatrui tuo metu, kai jis dar tik kūrėsi. 2. Vaidinimą surežisavo Petras Maželis, profesionalas aktorius-režisierius. 3. Vaidinimas pripažintas septintajame lietuvių teatrų festivalyje Chicagoje geriausiu vaidinimu dėl pastatymo režisūros ir vaidybos. Tai Petro Maželio kieto darbo rezultata su Los Angeles lietuvių dramų sambūriu, kuris veikia be pertraukos jau daugiau netu 30 metų.

AUKOS A. MATIOŠKOS ĮAMŽINIMUI

Tebeplaukia aukos į Lietuvį fondą įamžinimui mirusio Antano Matioškos, uolus visuomenininko, subrendusio ir užgūdinto Lenkijos okupuotoje Lietuvos sostinėje Vilniuje. Ypač jautriai į reikalą atsiliepa vilniečiai, drauge su A. Matioška kovoję dėl lietuviybės Lenkijos okupacijoje. Paskutiniu metu savo įnašu į A. Matioškos įamžinimą Lietuvį fonde atsiliepė Juozas ir Vanda Gasparai iš Chicago, parėmę tą reikalą 20 dolerių. Iki numatytos sudaryti sumos dar trūksta kelių šimtų dolerių, tad tebelaukiami A. Matioškos draugai ir bendradarbiai iš Bostono kur jis taip nenulstamai dirbo, negalėdamas nei traukti, nei laiko, nei pinigų. Aukos siuntinis: Mr. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA. 02402 arba tiesiog į Lietuvį fondą, 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629.

Tai naujas poezijos rinkinys, kuris Krikšto sukakties poetinėje plėtmėje liečia senosios lietuvių kultūros ir krikščionybės santykių pačių pačių dvasioje. Knygą išleido Ateities literatūros fondas. Leidinys jau gaunamas „Drauge“. Jo kaina – 8 dol., su persiuntimu – 9.25 dol.; Illinois gyventojai dar prideda 64 centus mokesčių.

PIRMĄ KARTĄ – PENKIOLIKA DIENŲ LIETUVOJE!!

Pirmą kartą mūsų keliautojai galės lankytis Lietuvoje 15 dienų. Tokią kelionę šiemet organizuoja AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU.

Rengiamie šią kelionę rudenį, spalio 1 dieną, kada pigesnės bilietų kainos, nekarštas, patogus oras, veikia visi Lietuvos teatrai, aktyvus lietuviškas kultūrinis gyvenimas.

Nuo šių metų, Amerikos Lietuvių gali lankytis Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Palangoje, Panevėžyje. Keliaujantiems su šia grupe, taip pat bus galimybė aplankyti gimtas vietas.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU veža tautiečių grupes į Lietuvą jau daugiau kaip 25 metus, ir mus keliautojai gerai pažįsta kaip rimtus ir patikimus kelionių organizatorius. Tokią įdomią kelionę į Lietuvą jums siūlome ir šį kartą.

15 DIENŲ GRUPĖ Į LIETUVĄ IŠVYKSTA – SPALIO 1 Iki 19 MARSŪTAS: Maskva 1 – Lietuva 15 – Maskva 1 Iš Chicago \$1,820 – New Yorko \$1,720. Vietos kelionei ribotos!

Dėl daugiau informacijos prašom kreiptis į:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 S. Western Ave.
Chicago, IL 60643
Tel. (312) 238-9787

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

IEŠKOMA KARTU GYVENTI KOMPANJONĖ
Vyresnio amžiaus kalbanti liet. ir angliskai. Kreiptis penkt. tarp 10 v.r. – 12 v. arba skambinti dėl susitarimo.
6328 S. Sacramento Ave.
758-2048

Now hiring for COUNTER help.
Call before 11 a.m. or after 2 p.m.

MORRY'S DELLI
493-2808

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% – 20% – 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. – GA 4-8654

V.T. ELECTRIC CO.

Licensed, Insured – Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

COME SHARE OUR BLUES! FORD'S U-PICK OR READY PICK BLUEBERRIES

3 miles South of LaPorte off rte. 35 on County Rd. 300 S. & 150 E.
Hours 8 am to 7 pm, 7 days a week
For larger orders
Phone: 219-393-3265

TAISOME

SKALBIMO IR DŽOVINIMO MAŠINAS IR SĄLDYTUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-8624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

IS THAT YOU LAUGHING, COMRADE?

Algis Rukšėnas

Knygos antrinis pavadinimas: „The World's Best Russian (Underground) Jokes“. Žurnalistas ir rašytojas Algis Rukšėnas, politinės-satyrinės dramų „Posėdis“ pragarė ir „Day of Shame“ (knygos apie Simo Kudirkos 1970 m. nepavykusį pabėgimą į laisvę iš sovietinio laivo) autorius surinko kursuojančius anekdotus ir charakteringus juokus, kurie kursuoja Sovietų pogrindyje ir atskleidžia komunistinės sistemos tikrąjį charakterį.
Secaucus, New Jersey: Citadel Press, 1986. Kaina su persiuntimu in USA \$7.90. Illinois gyventojai moka \$8.40.

Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

ČESLOVO GRINCEVIČIAUS VIDUDienio VARPai

pasakojimų ir pasakų knyga

Apie šią knygą daugelio romanų ir novelių laureatas Jurgis Gliuda „Laiškuose lietuviams“ tarp kitko rašo: „Dešimt rinktinės pasakojimų rodo įvairias epochas, turi buities skonių pasakos žanre... Autorius yra intensyviausias įspūdiu medijams – toks gi tai gero beletristo darbo metodas!.. Plonoji (120 puslapių) „Vidudienio varpų“ rinktinė yra drūta ir aptekusi pasakojimo menu“.
Knygą išleido Lietuviškos knygos klubas. Kaina su persiuntimu 7 dol. Illinois gyventojai moka \$7.50.

Rašyti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

REAL ESTATE KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
INCOME TAX – INSURANCE
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
776-2233

GREIT IR SĄŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą sąrašą parduodamų namų jūsų ieškojimo apylinkė, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

PRIME REAL ESTATE 460-0880

Galim JUMS patarnauti Čikagoje ir visuose pietvakariniuose priemiesčiuose. Ypač Lemonte ir Homer Township PRIME REAL ESTATE agentai JUMS vis parūpins geriausias sąlygas!!
Linas Gylys
Algis Lieponis
G. Petras Lieponis
Bronius Nalins
Rūta Sužinskienė
Neapmokamai įkainuojam namus.
SKAMBINKIT
PRIME REAL ESTATE
460-0880

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kamb. butas vyresnio amžiaus asmenims Marquette Parko apylinkėje. Skambinti
434-4440

Išnuom. 5 kamb (2 mieg.) apšildomas butas subrendusiai vaikų porai. 2-tram aukšte, skersai Marquette Parką – \$400 plus užstatas. Skambinti
737-6140

Paulius Jurkus KAI VILNIAUS LIEPOS ŽYDI

Žibutuo sakmės apie Vilnių (Laimėjusi LRD grožinės literatūros premiją)

Šios knygos autorius yra žinomas kaip legendariųjų pasakų ir poemų rašytojas. Knygą sudaro 12 atskirų pasakojimų, kurie vyksta Vilniaus artimesnioje ar tolimesnioje praėityje. Skaitydamas jauti anų laikų epochos dvasią ir jų legendarinį spalvingumą.
Išleido Varduva, 160 psl. Brooklyn, 1985. Kaina su persiuntimu \$10.00. Illinois gyventojai moka \$10.64.

Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

A. A. MUZ. STASIO ŠIMKAUS CHORE 1914 METAIS

Buvusio choristo atsiminimai

PRANAS NENORTA

(Tęsinys)

O čia, Kauno miesto sode, praėjus koncertas be jokių priekaištų puikiai pasisekė. Ir publika, ir dirigentas, ir choristai grįžo namo patenkinti, džiaugsmo kupini. Prisiminę pakopų lūžimą, juokėmės iš to nelemto ir nenumatyto įvykio. Šimkus, atsilgindamas Kauno miesto administracijai už koncerto vietą, iškėlė klausimą, kodėl padarytos tokios netvirtos chorui pastatytos pakopos. Meistras, kuris tą darbą atliko, gal daugiau viską juoku versdamas, aiškino, jog tai padirbo tą apytikriai atsižvelgiant į bendrą svorį visų choristų, kurių

skaičių pateikęs pats chorvedys. Bet meistras sakėsi nebuvo įspėtas apie šio svorio dar priskaityti kelių dešimčių alaus ir poros pintinių kiaušinių. Kaip ten buvo, kaip ketvirtadienį nustatytu laiku rinkomės į repeticiją. Suėjus salėn Šimkus paskelbė mums nelauktą naujieną. Girdi, viso choro dabar vežti į Vilnių negali, nes susidarancios per didelės kelionės išlaidos. Į vieną vagoną neįmanoma visų sutalpinti, o du vagonai būtų apytuščiai ir dvi gubai kainuotų. Atsirado kelios moterys, kurios pačios atsisakė vykti. Norėdamas bešališkai ir teisingai atrinkti galinčiųjų

keliauti skaičius, Šimkus ėmėsi pavienių kvotimų, po kurių pateikė parinktųjų skaičių. Atkrito keletas vyrų, kurie su chorvedžio bešališku sprendimu be pykčio sutiko.

Gražų saulėtą birželio mėnesio šeštadienį rytą, šventadieniškai pasidabine, pakilia nuotaika rinkomės į Kauno geležinkelio stotį ir sėdome į vagoną. Pagal tvarkaraštį 9 val. ryte traukinys pajudėjo ir, pralindęs pro tunelį, šniokštuodamas vežė mus ten, kur širdis nuo amžių traukia kiekvieną susipratusį lietuvi. Pamatysime mūsų gražiąją sostinę Vilnių, prie Aušros Vartų Švč. Mergelės Marijos kojų bent trumpai pasimelsime, prašydami pavergtai Lietuvai laisvės, o ypač stengsimės kaip reikiant ten Vilniuje padainuoti mūsų brangiausios Tėvynės garbei. Tokių minčių kupini, mes laimingai pasiekėme mūsų gražų Vilnių. Iš stoties siauromis ir kreivomis gatvėmis pėsti žygiavome į Rūtos dr-jos salę, tuomet vadinamajame Jurgio pro-

spekte, Gedimino g., kur turėjo įvykti koncertas. Ten jau radome mūsų laukiantį rusų karišką dūdų orkestrą, su kuriuo atlikome repeticiją. Buvo jau gal antra valanda, kada Šimkus pagarsino, jog mes esame iki 7 val. vak. laisvi ir galime kiek norį dairytis po Vilnių. Mūsų tarpe buvo ir tokių, kurie pirmą kartą išvydome Gedimino miestą, dunksantį tarp kalnų plačiai. Troškome ir stengėmės kuo daugiau apžiūrėti, bet laiko maža. Dėlto skubėjome, teisingiau sakant, suprakaitavę bėgte bėgome iš vienos vietos į kitą. Čia ne tik

Gedimino pilis, ne tik katedra, ne tik Šv. Mikalojaus bažnyčia, ir daugybė kitų istorinių pastatų bei paminklų, bet ir kiekvienas akmenėlis, kuriais Vilniaus gatvės išgrįstos, jeigu prakalbėtum, aiškiausiai liudytų, jog šis miestas tai Lietuvos širdis, be kurios ji pilnai negali gyventi ir prie kurios jokie arai neturi teisės kišti savo nešvarių nagų. Ilgiausiai užtrukome katedroje, kur atsitiktinai sutikome čiabuvi apsišvietusį lietuvi, sutikusį mus pavedžioti po bažnyčios vidų ir teikti paaiškinimų.

(Bus daugiau)

A. A. VINCO KALIASO MIRTIES SUKAKTIS

Penkerių metų mirties sukaktis atžymėti tebūna man leista sugrįžti praeitin ir paaiškinti jaunystės kelias, kur Vincas augo, brenė ir vyresni ramaus gyvenimo šioje miškingoje apylinkėje. Galbūt gamta paveikia žmogų vaikystėje užburdama savo žalumą bei natūralia gamtos muzika. Velionis Vincas paveldėjo meilę gamtai ir grožiui. Mėgo draugystę ir dainą.

Susitikau jį 1934 metų vasario 16 minėjime Sųjetų mokykloje, kur jis dainavo chore. Ten šokome ir žaidėme ir taip užsimėgė draugystę. Jo paties pasakojimu, gimęs jis Naurasilių kaime neturtingoje šeimoje ir turis jaunesnius už save broliuką ir sesutę.

Karinės prievolės atlikti berods pateko į 4 pės., pulką, kur užsitarnavo puskarininkio laipsnį ir liko liktinio. Laiškuose jis man nusiskųsdavo savo vaikystę ir nebuvimu sąlygų siekti mokslo. Prisimenu jo vieną posakį: „Likimas uždarė mano mokslo skrynią man ją tik pravėrus“.

Viename laiške rašytame iš kariuomenės manevru, vykstančių prie Ukmergės, rašė: „Užia kuliamoji mašina, mergos dūksta šiauduose“. Laiškai retėjo — vėliau nustojo rašes. Vedė vieną tų, turbūt, kur „dūko šiauduose“.

Teko ją sutikti. Ateina viena syki į mano darbovietę graži blondinė ir kviečia užėiti pas ją pietų. Prisistato pasakydama savo pavardę ir pabrėždama jog Vincos nesą namie. Šnekučiuojames eidamos Ramygalos gatve ir ji pasisako turinti dvi dukreles, kurios išvežtos į kaimą pas jos tėvus. Matau, jog dar padaugės šeima. Mums beužkandžiaujant ir kartu albumą bevertant, užtinku ir savo Vincui kažkada duotą nuotrauką, kurią kėsinausi išimti, bet ji pastebėjusi neleido. Sako Vincas nori, jog ji čia būtų. Atsiveikindama prašė mane, kad ateičiau į ligoninę, kai ji ten lauks kūdikio. Pažadėjau pati tuo netikėdama, nes jau artėjo siaubas iš ryto.

Vokietijoje netikėtai gavau trumpą laiškėlį. Vincas prašo parašyti, nes nesąs tikras, jog aš tau, jo žodžiais tariant, „nepažįstamoji“, kadaisė sutikta Sųjetų mokykloje. Parašiau ir vėl dalijomės praeities prisiminimais ir rūpesčiais. Prasidėjus emigracijai į užjūrius Vincas apsigyvena New Yorko apylinkėje ir dirbo ligoninėje. Laiškuose skundžiasi vienišumu ir savo šeimos išsiblaškymu. Žmona mirusi 1949 metais, duktė Gražina bai-

gusi gimnaziją įstojusi į gailingųjų seserų mokyklą. Antrą dieną duktė Sikorskių įdukrinta lankanti gimnaziją, o sūnus Algis gyvena Naurasiliuose su dėde ir močiute. Atsiūsdavo jis man ir gautas iš Lietuvos nuotraukas pasižiūrėti.

Turiu po ranka jo man rašytą į Angliją laišką 1950 m. sausio mėn. Norėčiau šį laišką nors dalinai čia atpasakoti. 1949 m. Kalėdoms pasiūniau jį Anglijos plotkelę su paveikiniu palengvinti jo vienišumą.

Jo laiške rašoma: „Besitartinant Kalėdoms, iš šeiminių kalbų supratau, kad Kūčių tradicijos neprisilaikoma. Laukiau ir tikėjau kažko nepaprasto. Atėjo 24-toji kaip paprastai dirbu iki pietų ir matau šeiminkę visai nesuruošia šventėms. Prie pietų stalo šeiminkas girtas ir dvokia degtine — keikiasi biauariais keiksmiais. Man priminus, kad šiandien yra brangiausia diena — Kūčios, gaunu ir aš spiečių keiksmazodžių abiem kalbom (angliškai ir lietuviškai).

4-tą val. p.p. atveža paskutinį pašta. Man yra keli laiškai — du iš Anglijos. Vienas nuo draugo, kitas — nuo tėvės. Plešiu ir plotkelė. Rodau šeiminkinei ir jaučiu kaip garsiai plaka krūtineje širdis. Džiaugiuosi ir kartu galvoju koks didis iš-tavęs žmogus. Šeiminkė var-to voką ir sako: „Žiūrėk, oro paštu ejo“. Taip, sakau, oro paštu per Atlantą skubėjo ir nešė ramybę geros valios žmo-nėms. Šeiminkė braukia ašarą. Aš irgi...

Pirmą Kalėdų dieną, po ruošos tvarte, šeiminkė, sūnus ir aš vykom į Hartfordą, kur bažnyčioje išgirdau seniai girdėtas giesmes ir iškliausiu

kunigo teisingai ir jautriai pasakytą pamokslą. Po pamaldų važiavome į svečius pas jų gimines, kur šeiminkė vėl iki susijaudinimo papasakojo apie turėtas Kūčias ir plotkelę iš už Atlanto...“

Tai laiškas žmogaus, pasiilgusio mūsų įprastų papročių ir iškandžio ko nors aukštesnio, šventesnio šiame žemės liūne.

Išėjęs pensijon apsigyveno Hot Springs, Ark., pas savo bendro likimo draugą. Pasiskundė, jog vyresnioji duktė turėjusi operaciją, o duktė Rima žuvusi po automobilio ratais. Jo žodžiais tariant, girtu rusu suvažinėta. Iš laiško matyti, jog tai labai paveikė jį. O jis labai mylėjo savo vaikų bei gimines. Rašė, išsiuntęs apie 30 siuntinių. Galėjosi dukters likusių vaikų našlaičių.

Atvažiudavo į Chicago Vincos šeiminkas ir perduodavo man jo linkėjimus. Sakydavo, jog Vincas nesiryžtas važiuoti toliau, nes nesveikuojas. Prašiau pasirūpinti juo, nevažant pas gydytoją. Pažadėjo. Nebeatsakė Vincas į mano laiškus, o ir priežastį sužinojau, radusi laikraštyje užuojautą jam dėl sinuso mirties. Parašiau ir aš jam užuojautą, bet atsakymo nebesulaukiau. Sutikusi šeiminką, sužinojau, jog jo vienintelis sūnus Lietuvoje nusizudė. Tai žinia bus jį paveikusi, kad visi krito į nusi-minimą ir, pasak šeiminkino, visai sveikata nebesirūpino. Taip palūžo dar vienas ažuolas ir pasitraukė, bet neužmarštin. Prisimins jį po manęs mano dukra, kuriai buvo proga sutikti Vincą New Yorko vykstančioje pasaulinėje parodoje, kur jį su „Grandies“ šokėjų grupe šoko ir Vincą New Yorko vykstančioje dies“ šokėjus laiške palankiai atsiliepė. Prisimins jį ir jo likę draugai, nes jis, būdamas draugiškas ir paslaugus, jų turėjo. Tebūnie jam lengvas svetimos žemės grumstas.

A.V.Š.

A. A. VINCAS KALIASAS

MIRTIES PENKMEČIO METINĖS

Mirė 1982 m. liepos 25 d. Hot Springs, Arkansas. Už jo sielą užprašytos šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Čikagoje. Tegul Aukščiausias suteikia jam amžiną ramybę. Šv. Mišios bus atšaukiamos liepos 25 d. Draugai bei jį pažinoję prašomi prisiminti velionis d. maldose. Kaimynė

spekte, Gedimino g., kur turėjo įvykti koncertas. Ten jau radome mūsų laukiantį rusų karišką dūdų orkestrą, su kuriuo atlikome repeticiją. Buvo jau gal antra valanda, kada Šimkus pagarsino, jog mes esame iki 7 val. vak. laisvi ir galime kiek norį dairytis po Vilnių. Mūsų tarpe buvo ir tokių, kurie pirmą kartą išvydome Gedimino miestą, dunksantį tarp kalnų plačiai. Troškome ir stengėmės kuo daugiau apžiūrėti, bet laiko maža. Dėlto skubėjome, teisingiau sakant, suprakaitavę bėgte bėgome iš vienos vietos į kitą. Čia ne tik

Gedimino pilis, ne tik katedra, ne tik Šv. Mikalojaus bažnyčia, ir daugybė kitų istorinių pastatų bei paminklų, bet ir kiekvienas akmenėlis, kuriais Vilniaus gatvės išgrįstos, jeigu prakalbėtum, aiškiausiai liudytų, jog šis miestas tai Lietuvos širdis, be kurios ji pilnai negali gyventi ir prie kurios jokie arai neturi teisės kišti savo nešvarių nagų. Ilgiausiai užtrukome katedroje, kur atsitiktinai sutikome čiabuvi apsišvietusį lietuvi, sutikusį mus pavedžioti po bažnyčios vidų ir teikti paaiškinimų.

(Bus daugiau)

A. A. PAULINA VALECKIENĖ

Gyveno Miami Beach, Florida, anksčiau Chicagoje, Bridgeporto apylinkėje.

Mirė 1987 m. liepos 20 d., sulaukus 76 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Biržų apskrityje, Vabalninkų valsčiuje. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Arvydas Čepulionis, jo žmona Janice ir jų dukros Joanna ir Diana; 2 dukterys: Sophia Juozūnas, jos vyras Joseph ir jų duktė Laura Henderschot, jos vaikai Rebecca, Douglas ir Elise; Benita Villari, jos vyras Joseph (gyv. Rhode Island) ir jų vaikai Linda Furlong, jos vyras Craig (gyv. Canada), Dean Gimbel (gyv. Rhode Island), Lisa Gimbel (gyv. Las Vegas, Nevada), Frank Villari (gyv. Rhode Island), Benita Villari (gyv. Rhode Island); 2 seserys Lietuvoje bei dukterėčios ir brolvaičiai; švogerkas Australijoje bei kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo a.a. Stasio žmona ir a.a. Marcelino Čepulionio švogerkas.

Kūnas buvo pašarvotas antradienį nuo 4 iki 9 v.v. ir trečia-dienį nuo 4 iki 9 v.v. Evans koplyčioje, 9837 S. Kedzie Ave. Laidotuvės įvyks penktadienį, liepos 24 d. Iš koplyčios 9 8:45 val. ryto bus atlydėta į Nekalto Prasiždėjimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnus ir dukros.

Laidotuvių direkt. John Evans. Tel. 422-2000.

Mūsų mylimas sūnus ir brolis

A. A. REMIGIJUS V. DAMUŠIS

atšventės Colorado Lietuvių Bendruomenės š.m. birželio mėn. 28 d. ruošta 600 metų Lietuvos Krikščionybės sukaktį, ten šventės programoje šoko tautinius šokius, grįžo namo ir savo bute Aurora, Colorado užmigo amžinu miegu ir tik po keturių dienų, liepos 2 d., jo kūnas buvo rastas jo bute lovoje. Palaidotas š.m. liepos 7 d. Clevelande Visų Sielų kapinėse.

Dėkojame Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos kleb. kun. Gediminui Kijauskui, S.J., kuris savo atostogų metu pasiliko su mumis, guodė mus, atsisveikino ir sukalbėjo maldas laidotuvių namuose, atnašavo šv. Mišias, pasakė raminantį pamokslą bažnyčioje ir palydėjo į Visų Sielų kapines.

Ačiū visiems jo draugams ir pažįstamiems pareiškusiems mums užuojautą žodžiu ir raštu. Dėkojame visiems atsiuntusiems geles, aukojusiems šv. Mišioms ir kitiems reikalams jo atminimui.

Dėkojame draugams, kurie nešė karstą į amžiną poilsio vietą: Rimui Čepuliui, Vitui Čyviui, Kęstučiui Civinskui, Antanui Mockui, Vyteniu ir Vaidilai Damušiams.

Nuliūdę liko tėvai Juozas ir Monika, brolis Juozas - Vaidila, dėdė Adolfas, teta Jadvyga Damušiai, pusbroliai Vytenis su žmona Vida ir šeima, Saulius, pusseserė Gintė. Skausmo prislegtai tėvai ir brolis

A. A.

Dr. ZIGMUI SMILGAI

mirus, jo žmoną dantų gyd. JULIJĄ, dukteris MARIJĄ, RAMONĄ, sūnų JULIŲ su šeima ir brolių dr. kun. ZENONĄ SMLIGĄ bei kitus gimines nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Liucina ir Jurgis Grigalauškai

Mielam jaunystės dienų bičiuliui ir klasės draugui Plungėje

A. A.

Dr. ZIGMUI SMILGAI

mirus, jo žmoną JULIJĄ, dukreles MARIJĄ, RAMONĄ, sūnų JULIŲ su jo šeima, brolių dr. kun. ZENONĄ, sesutę SOFIJĄ ir jos šeimą Lietuvoje, lygiai visus kitus gimines, artimuosius ir draugus nuosirdžiai užjaučiame ir kartu su visais giliai liūdime.

Marija ir Andrius Vaitkai

DRAUGAS, trečiadienis, 1987 m. liepos mėn. 22 d.

5

DIPLOMUOTA AGRONOMĖ A. A. SALOMĖJA JANULAITIENĖ (SUTKAITYTĖ)

Gyveno Oak Lawn, Illinois. Mirė 1987 m. liepos 21 d., 5:05 val. ryte sulaukus 69 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 40 m. Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Vytautas; sūnus Mindaugas Victor Janulaitis, jo žmona Carol; 5 anūkai: Victoria, Michael, Casey, Marcus ir Kathy; 2 seserys: Danutė Richter su šeima, Bronė Miselienė su šeima; švogeriš Tautvydas Janulaitis su šeima ir kiti gimines, draugai bei pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė buvo a.a. Kęstučio K. Janulaičio motina. Priklausė Lietuvių Agronomų sąjungai, Lietuvos Dukterų draugijai, Lietuvių Fondui, Tautos Fondui, Balfui ir prie daugelio kitų lietuvių organizacijų.

Kūnas buvo pašarvotas ketvirtadienį nuo 2 iki 9 v.v. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St. Atsisveikinimas įvyks 7 v.v.

Laidotuvės įvyks penktadienį, liepos 24 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, sūnus ir seserys.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A. A.

MARIJAI KAZAKEVIČIENEI

Lietuvoje mirus, sesutei ELENAI RAZMIENEI ir broliui dr. PETRUI KISIELIUI bei jų šeimoms ir artimiesiems reiškiamo nuosirdžiai užuojautą.

Vaznelių šeima

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIEŠČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x „Draugo“ gegužinė bus sekmadienį, liepos 26 d., prie marijonų vienuolyno po medžiagų „Draugo“ renginių komiteto moterys žada kepti kugelių iš 400 svarų bulvių. Bus laimėjimai, muzika, įvairumai, kurie bus įdomūs suaugusiems ir vaikams. Būtų gera, kad, kas turi, atsineštų savo kėdes, nes gali pritrūkti kėdžių ir suolų atsistėti. Tokiam karšty tik gegužinėje galima gerai praleisti laiką. Gegužinė prasidės šv. Mišiomis prie marijonų vienuolyno koplyčios 12 val. dienos.

x Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje bus išvaizduojamos šios rodomos ir bus paskaita apie žymias lietuves iš 19-tojo ir 20-tojo šimtmečio liepos 24 d., penktadienį, 10 val. ryto ir 7 val. vak.

x Prof. dr. Benediktas Mačiūka ir dr. Ilona Maziliauskienė yra atvykę į Chicago ir Lemontę vykstančiame lituanistikos seminare dėstyti lietuviams studentams kursą, kuris jiems reikalingas geriau susipažinti su Lietuvos istorija ir literatūra B. Mačiūka atvyko iš Connecticut, o I. Maziliauskienė iš Montrealo.

x Poete Liūnė Sutema skaitys savo kūrybą Anatolijaus Šluto vadovaujamoje Amerikos Lietuvių radijo programoje (banga 1490) šį sekmadienį, liepos 26 d. Programos pradžia 7 val. ryto.

x Tarptautinis festivalis Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje bus rugpjūčio 2 d., sekmadienį, nuo 11 val. ryto iki 6 val. vak. Festivalis bus muziejuje ir jo aplinkoje – aikštėje ir gatvėse. Bus daug įvairių kioskų, pramogų, šokių muzika ir kitokių įvairenybių.

x Kun. Leonardas Musteikis, Sunny Hills, Fla., kun. R. Krasauskas, kun. A. Petraitis, Putnam, Conn., dr. E. Žilinskas, Springfield, Ill., Augustinas Pocius, Rockford, Ill., C. A. Makaras, Hot Springs, Ark., Kazys Sragauskas, Detroit, Mich., Barbara Astra, Burbank, Ill., D. Zakaras, Sun City, Arz., V. Biliūnas, Lake Park, Fla., S. Židonis, Riverside, Ill., J. Bujauskas, Detroit, Mich., K. Šilinis, New Buffalo, Mich., Vacius Prižgintas, Los Angeles, Cal., A. Masaitis, Dearborn, Mich., Jonas Rauba, Woodhaven, N.Y., S. Paulavičius, Davenport, Ia., Alfonsas ir Ona Venclova, La Grange, Ill., A. Sinkus, St. Petersburg, Fla., J. Kregždienė, Woodhaven, N.Y., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. aukų. Labai dėkojame.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Kun. Juozas Margis, MIC, aplankęs Romą ir dalyvavęs Lietuvos krikščionybės sukakties bei arkiv. Jurgio Matulaičio palaimintuoju paskelbimo iškilmėse, atvyko į Marijonų vienuolijos kapitulą Chicagoje. Aplankęs savo gimines ir pažįstamus šiose apylinkėse, liepos 21 d. išvyko pas savo brolius ir seserį į Long Beach, Cal. Pakeliui dar aplankys gimines Kansas City ir Albuquerque miestuose. Rugpjūčio 2 d. išvyks į Argentą, kur Rosario mieste yra Šv. Kazimiero parapijos klebonas.

x A. a. dipl. agr. Salomėja Sutkaitytė-Januliatienė po ilgokos ir sunkios ligos mirė liepos 21 d. ryte Christ Community ligoninėje. Ji buvo baidi Lietuvoje Žemės ūkio akademija, priklausė „Gabijos“ ateitininkų korporacijai, buvo šaulių būrio vadė. Amerikoje dirbo laboratorijoje, paskutiniu metu buvo išėjusi į pensiją. Nuliūdime liko vyras Vytautas, sūnus Mindaugas su šeima, dvi seserys su šeimomis. Pašarvota Petkaus Marquette laidojimo koplyčioje ketvirtadienį, liepos 23 d., laidojama iš Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios penktadienį, liepos 24 d., Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

x Dr. Adolfas Damušis, Lockport, Ill., dr. Alfonsas Kisielis, Sidney, Ohio, V. Derencius, Oak Lawn, Ill., J. ir G. Zabukas, Westmont, Ill., A. Marchertas, Downers Grove, Ill., Stas Budėjus, Palos Hts., Ill., M. Vaškevičius, Toronto, Kanada, Bronius Konauka, Oak Lawn, Ill., Praurima Murinienė, Melrose Park, Ill., F. Urbelis, Melrose Park, Ill., Antanina Šalčius, Manchester, Conn., inž. Romas Šatas, Huntsville, Alabama, kiekvienas gražino laimėjimų šakneles su 10 dol. auka. Labai dėkojame.

x Dr. Al. Domanskis, Palos Park, Ill., dr. R. Sidrys, Streator, Ill., inž. Jonas Jurkūnas, Beverly Shores, Ind., V. Jocyas, Dearborn Hts., Mich., F. Masaitis, La Mirada, Cal., T. Bogužas, So. Boston, Mass., Tomas Dambrauskas, Hot Springs, National Park, Arz., Rimantas ir Rita Pencylai, Palos Hts., Ill., Ign. ir B. Medziukas, Ca., B. Krakaitis, B. Medziukas, Ca., dr. B. Krakaitis, Romeo, Mich., Antanas Šeduikis, Brockton, Mass., Sofija Palionis, Berwyn, Ill., su gražinamomis laimėjimų šaknelėmis kiekvienas pridėjo po 10 dol. aukų. Nuoširdus aciū.

x KASOS naujoji įstaiga, 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills veikia: pirm. 12-7, ket. 3-7, penkt. 12-7, šešt. 9-1. Antradieniais ir trečiadieniais uždaryta. Kasoje sumažinti automobilių pirkimo paskolų nuosimčiai. Dabar tik 9.5%.

x „Draugo“ gegužinei, kuri bus liepos 26 d., sekmadienį, Marijonų sode, reikalingi įvairūs daiktai, kurie bus panaudoti laimėjimams, traukimo būdu. Dovanos priimamos „Draugo“ administracijoje darbo dienomis. Kas negali atnešti, prašome skambinti vakarais ir bus paimta iš jūsų namų. Skambinti Ciceroje p. Radvilienei — 863-8399, Chicagoje: p.p. Ivauskienė — 925-6193, Paulionienė — 767-7599 ir Oželienei — 454-7553.

x Greit parduodu vienos ir dvejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

CHICAGOS ŽINIOS

DIDELĖ AVIACIJOS ŠVENTĖ

Chicagoje liepos 18-19 dienomis buvo didelė aviacijos ir vandens sporto šventė. Lektuvai žavėjo figūriniais skraidymais, tūkstančiai laivų margavo ežere. Pirmą dieną susirinko apie 700,000 žiūrovų, antrą — gal net daugiau.

RYŽTINGAS VYRAS

Važiudamas Chicago šiaurvakarių dalimi liepos 18 d. Viktoras Guzman pamatė sužeistą policininką. Kai kiti praeiviai šalinosi nuo pavojaus, Guzman priėjo prie policininko, norėdamas jam padėti. Policininkas Dennis Galle perdavė Guzmanui revolverį, prašydamas nepaleisti jo užpuolėju, o pats nusvyravęs prie automobilio, pašaukė pagalbą ir prarado sąmonę. Atskubėjusi policija suėmė užpuolėjus, sužeistą nugabeno į Šv. Nazareto Marijos ligoninę, o policijos direktorius J. Margolis paskelbė Guzmaną herojumi. Jei ne jis, užpuolėjai tikriausiai būtų policininką nužudę, dar kartą persaudami. Sužeistam duota 20 kraujo perliejimų ir padaryta operacija.

PUSĖ MILIJONO SENUTĖMS

Loyolos fondas paskyrė pusę milijono dolerių paramai senūčių vienuolių, kurių vienuolynai turi didelių sunkumų jas išlaikyti.

x A. F. Hylands, Port Hope, Ont., Kanada, Juozas Linartas, St. Petersburg Beach, Fla., S. Augonis, So. Boston, Mass., V. Stephan, Portland, Oregon, V. Dovydatitis, Los Angeles, Cal., Pranas Jurkus, Elmhurst, Ill., Birutė Prasauskas, Lomita, Cal., A. Dirgėla, Evergreen Park, Ill., Česys Šadeika, Farmington Hills, Mich., M. Kleinaitis, St. Petersburg, Fla., Jonas Valaitis, Burbank, Ill., A. Juška, Sterling Hts., Mich., Ona Gustienė, Los Angeles, Cal., Stepas Lungys, St. Petersburg, Fla., Al. Noreika, Oak Lawn, Ill., S. Saliamonas, Hartford, Conn., kiekvienas atsineš po 10 dol. aukų ir kartu gražino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

x Kun. Valdemaras Cukuras, Conn., kun. J. Steponaitis, Athol, Mass., Aušrelė Sakalaitė, Omaha, Nebraska, L. Avizonis, Albuquerque, N.M., Alg. Gustaitis, Los Angeles, Cal., M. Samatienė, Washington, D.C., dr. Bronius Kazlas, Wyoming, Pa., K. Narkevičius, Arlington, Mass., Ignas Ruginis, Cicero, Ill., Jonas Žukas, Woodhaven, N.Y., Jonas Kontautas, Centerville, Mass., Bacevičius, La. J. J. Valkiūnas, Crystal Lake, Ill., Stasys Pociulis, Kenosha, Wisc., V. Saimininkas, East Hartford, Conn., G. Špakauskas, Dearborn Hts., Mich., Ona Micuta, Omaha, Nebraska, Juozas Arlauskas, New Britain, Conn., gražino laimėjimų šakneles su 10 dol. aukomis. Labai dėkojame.

x Antanas Sprindys, Deltona, Fla., buv. Lietuvos operos solistas, Jonas Vidžiūnas, Valencia, Cal., E. Gerulaitis, Downers Grove, Ill., J. Kizlauskas, Cicero, Ill., Klem Pivoriūnas, Riverdale, Ill., Justina Larsen, Camdenton, Mo., J. ir G. Baltrušaitis, Sun City, Cal., Vytautas Čekanauskas, Westlake Village, Cal., Vacys Rocūnas, Independence, Ohio, A. Ješmantas, Riverside, Ill., Donatas Šukelis, New Buffalo, Mich., atsineš po 10 dol. aukų ir kartu gražino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Žvaigždutė

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

Piešė Aurelija Blyskytė

Piešė Aurelija Blyskytė, K. Donelaičio m-los mokinė

Jonas Minelga

BORUŽĖ

Kas pasiuvo jai drabužį Rusvo šilko su taškais, Kai pavasaris, drauguži, Ejo parkais ir miškais?

Ne princesė — vabalėlis Toks mažytis, O gražus, Kai į žemę spindulėlis Beria rytmečio dažus.

Rodos nieko ji negeidžia — Tik saulelės ir gėlių. Sparnelius plačiai išskleidžia Ir... pavyti negaliu.

KELELIS

Per laukus kelelis driekias Smėliu geltonu. Lyg mieloji brangioji gimitinėj Tarp žalių laukų.

Eičiau, eičiau juo į tolių Per žalius laukus, Gal parvėstus tas kelelis Mane į namus.

O keleli, gintarini, Kur mane vėdi? Aukštai kalnai, plačios girios, Tėviškė toli!

M. Merkevičius

MOKSLO METAMS BAIGIANTIS...

MANO GIMINĖ

Mano brolis Jonas yra mano geriausias draugas. Mano gimtadienio proga man dovanavo trisdešimties dolerių vertės dovanų. Jis mane aiškiai myli.

Olivija Mačiulytė

Mano močiutė yra Albina Prunskienė. Ji yra gydytoja ir mėgsta vaikus. Ji gyvena gražiame name Chicagoje. Dažnai ji atvažiuoja mūsų aplankyti. Tada būna labai linksma. Kartais aš pas ją pernakvoju ir mes daug ką veikiame. Mano močiutė yra gera ir aš ją labai mėgstu.

Vida Kazlauskaitė

Aš labai mėgstu savo pusbrolių Liną. Jis labai draugiškas. Be to, jis turi elektrinę gitarą, gerą mašiną ir visokių įdomių dalykų.

Gitas Jameikis

Mano močiutės vardas yra Angelika Kriaučeliūnienė. Ji dabar gyvena Hot Springs, Arkansas su mano kitomis giminėmis. Ji gražiai rengiasi ir gyvena labai gražiame bute. Ji turi daug draugų Chicagoje.

Audrė Šlenytė („Iš Spygliukų ir dygliukų“)

MANO DIENA ANGLIŠKOJE MOKYKLOJE

Kiekvieną savaitės dieną aš atsikeliu 7:30 val. ryto, kad pasiroosčiau vykty į „Mercy High School“. Greitai bėgu nusiplauti po vandens čiurkšliu (dušu), kad mano sesutė jo neužimtų prieš mane. Paskiau apsiirengiu savo uniforma: žaliu sijonu ir megztiniu su balta palaidinuke (bliuskute). Išdžiovinu plaukus ir bėgu, kad spėčiau į autobusą. Kartais ir pavėluoju.

Atvykę į mokyklą visi skubame į „homeroom“ pasirašyti savo pavardes, kad mokytojos žinotų, jog esame mokykloje. 8:45 val. ryto suskamba skambutis pirmajai pamokai, tačiau į klasę niekas neatina iki 9 val. Jeigu kas nors ateina, dažnai atsineša maisto, mokytoja supyksta.

Po pirmos pamokos 5 minutes pasikalbame su draugėmis ir nueiname į kitą klasę. Antrai pamokai beveik niekas nevėluoja, nes ši mokytoja yra labai griežta. Visi labai ramiai sėdi ir klausosi religijos pamokos. Šioje klasėje laikas bėga labai lėtai. Po šios prasideda trečioji pamoka.

Šioje klasėje yra nauja mokytoja. Visi mokiniai ją erzina. Ji yra nauja mokytoja, todėl nežino visų mūsų išdaigų. Ši pamoka greitai pasibaigia. Šiandien aš neturiu ketvirtos pamokos, tai einu į kavinę su draugėmis pasikalbėti ir priešpiečių pavalgyti. Laikas labai greitai prabėga ir jau reikia eiti į literatūros pamoką. Tai pati lėčiausia pamoka, nes yra paskutinė. Kas penkias minutes pasižiūriu į savo laikrodėlį. Atrodo, kad laikas nebėga, o vietoje stovi.

Pagaliau skambutis. Visos mergaitės bėga iš klasės. Prieš išeidama iš mokyklos vėl turiu pasirašyti, kad mokytojos žinotų, jog neišėjau per anksti. Vėl skubu į autobusą. Autobuse visos mergaitės kalbasi apie dienos įvykius mokykloje. Grįžtu namo ilsiuosi.

Nida Černiauskaitė, Detroito „Žiburio“ aukšt. lit. m-los mokinė („Žiburio spinduliais“)

VORAS IR SKRUZDĖ (Lietuvių liaudies pasaka)

Vieną kartą piemenys išvarė gyvulius į ganyklą. Tuo metu buvo šalta. Piemenys ir galvijai sušalo. Piemenys sušalusiomis rankomis valgė duoną. Vienas duonos trupinys ėmė ir nukrito žemėn. Voras matė. Tuoj nubėgo pas Dievą ir Jam sako: — Viešpatie, piemenys tyčia duoną mėto!

Tuo metu suskubo atbėgti pas Dievą skruzdėlė, kuri greitai bėgdama pusiau pertrūko. Tuoj jau parodė voro melą, sakydama: — Voras meluoja! Piemenys sušalo ir negali gerai rankomis suimti duonos.

Supyko Dievas ant voro ir davė jam kumštį per nugarą. Vorui tuoj kupra iššoko. Pertrūkusią per pusę skruzdėlę Dievas surišo šilkiniais siūlais. Nuo to laiko skruzdėlė liko persmaugta, o voras — kuprotas.

(Užrašė V. Želnis, Vilkielių kaimo, Naumiesčio valsčiaus.)

GĖLĖS

Vieną vakarą aš galvoju apie Motinos dieną. Aš norėjau mamytei duoti gražų žiedą, bet mano broliukas pametė tą žiedą. Aš priėjau prie lango ir pamaciau gražių gėlių. Aš išėjau į lauką ir norėjau nusikinti rožę. Ji buvo per aštri. Tada nuskyčiau balta leliją. Kai atėjo Motinos diena, aš mamai pasakiau, kad ji yra kaip ta lelija. Mamytė buvo labai laiminga.

Rima Žukauskaitė, Dariaus Girėno lit. m-los 5 sk. mokinė

KONKURSINĖ LIETUVIŲ LIAUDIES PASAKA

Balamos ir jo trys sūnūs (Tėsinys)

Tada kunigaikštis visiems pasakė: — Kas šį vyrą pavadinis melagiu, tas gaus tris dienas kalėjimo.

Po šių kunigaikščio žodžių jauniausias brolis pradėjo pasakoti savo įvykius, kurie atsitiko tą naktį, kai broliai girioje mėgojo. Kai pasakodamas paminėjo savo susitikimą su dvylika žmogūdzū, tada vyriausias brolis sušuko: „meluoji“. Kunigaikštis jam paskyrė nustatytą bausmę. Kai pasakodamas toliau paminėjo, kad jis su kunigaikščio kardu užmušė tuos dvylika žmogūdzū, tada jaunikis neiškentęs sušuko: „Meluoji“. Kunigaikštis ji nubaudė trimis dienomis kalėjimo. Tada pasakotojas paaiškino;

— Jei aš meluoju, eikime pažiūrėti, ar yra žmogūdzū galvoje liežuviui?

Nuėjė prie galvų liežuvių nerado. Brolis iš savo maišo ištraukė dvylika liežuvių ir parodė. Taip pat parodė mergaitės žiedą.

Kunigaikštis patikėjo jo žodžiais. Neteisingą sargą skaudžiai nubaudė. Jauniausiąjį broli pasirinko savo žentu. Iš-kėlė puikias vestuves. Savo broliams paskyrė aukštas tarnybas. Po kunigaikščio mirties tapo kunigaikščiu ir teisingai valdė kunigaikštystę.

Tamsesnėmis raidėmis išspausdintus žodžius paaiškinkite.

Paaiškinkite patarlę: „Lenk medį, kol prilenki, bausk vaiką, kol priveiki“.

Parašykite po vieną žodį su: u, ū, ū. Po vieną žodį su: i, y, i. Šios balsės gali būti pradžioje, viduryje ar gale žodžių. Ar šie balsiai yra tariami ilgai ar trumpai?

NEPAVYDUS

Pas vieną skotą susirinko bičiulių būrelis. Svečius reikia pavaišinti. Nusiveda į restoraną. Truputį užkanda, alaus išgeria. Atėjo laikas sumokėti sąskaitą. Skotas prašo, kad sumą įrašytų į skolų knygą. Restorano savininkas, nenorėdamas skoto kompromituoti svečių akyse, sutiko. Skotas suprato, jei šitą sumą sutiko įrašyti į skolų knygą, tai gali svečiams daugiau ko nors pasiūlyti. Tada savininkas pasakė: — Jei norite ko nors daugiau, nueikite į netoli esantį restoraną, ten užsakykite, aš esu nepavydus žmogus, tegul ir jie „uždirba“.